3944. NIEUWE AMSTERDAMSCHE COURANT. A°. 1860.

LGEMEEN HANDELSBLAD.

ABONNEMENTSPRIJS VOOR 3 MAANDEN:
terdam........ƒ 7.50. Voor de overige Steden des Rijks ƒ 8.50.
s-Editie....... " 1.50. Afzonderlijke Couranten...... " 0.10.
nd Kwartaal moet voldaan zijn uiterlijk op den 15den der 3de maand.

Maandag 20 Augustus.
UITGEVERS-DIRECTEUREN, GEBROEDERS DIEDERICHS.
Brieven Franco aan het Bureau Handelsblad.

PRIJS DER GEWONE ADVERTENTIËN:
Van EEN tot ZEVEN regels, behalve de 35 c. zegelgeld........ƒ 1.75.
Iedere regel meer.............................. " 0.25.
Buitengew. groote Lett., naar mate der ruimte die zij beslaan, à 25 c. per regel.

Zondags-Editie.

RIJN-SCHEEPVAART.

hebben wij kortelijk gewaagd van de handelingen der conferentie ghebbenden bij de Rijn-scheepvaart, den 17den Julij jl. te Coblentz . Daarin werd eene memorie voorgedragen over het regts-vraag- Rijntollen en recognitie-regten en er had eene uitvoerige bespre- de belangen der bedoelde vaart plaats. Ten slotte is eene com- n de gezamenlijke belanghebbenden ten deze benoemd. Uit de en van de conferentie, waarvan thans een protocol gedrukt aan egekomen, blijkt het dat de bedoelde commissie ten taak heeft hare aandacht te wijden aan de algeheele afschaffing van de ver- n drukkende Rijn-belastingen, in wier plaats zou worden voor- n eenvoudig regt voor den waterweg te betalen, tot instandhou- het vaarwater en de lijnpaden langs den Rijnstroom. Het bedrag regt zou niet hooger moeten zijn dan de volstrekt noodige kosten Rijn-verbetering vorderen.

mmissie geeft in een schrijven te kennen, dat deze wijze van rege- reden wordt door enkelen, die de bestaande lasten in eene even- ate zouden willen gereduceerd zien, maar dat zij onmiskenbaar de verdient en wel: 1°. omdat die regeling ten opzigte van het regt en grond heeft; en 2°. omdat de invoering van een waterweg-geld r is en overeenkomstig met de omstandigheden van het verkeer in nwoordigen tijd.

mmissie wijst ten dezen aanzien op de voortgangen, die de bij uit- heid handel- en scheepvaartdrijvende natien gemaakt hebben; zij Engeland, Frankrijk en Belgie, en inzonderheid Noord-Amerika, , dat men aan deze vooral de ontzaggelijke vlugt van het verkeer en heeft, door de vrije riviervaart en de bevordering van het binnen- en transito-verkeer, door vermindering van regten van allerlei aard. e doende aan de pogingen van de conferentie en aanvankelijk reeds commissie evengemeld, zoo hadden wij verwacht, dat ook Neder- et name ware genoemd onder die staten, die reeds sedert jaren tot ng of gansche afschaffing van regten het meeste hebben gedaan. r mogten wij ons daarmede vleijen, daar in de memorie, waarvan rboven gewaagden, erkend wordt, dat "Nederland door het verdrag ndel en scheepvaart van 31 Dec. 1851 alle heffingen van Rijntol en tie-lasten en zelfs het voor den doorvoer door het Nederlandsch ge- van Krimpen of Gorkum tot in de opene zee en omgekeerd, onder m van *droit fixe* tot dien tijd bestaan hebbende regt, geheel heeft aft.

hopen, dat aan de houding van Nederland ten dezen aanzien eene schatting van alle Rijnoeverstaten en in het algemeen van alle drijvende landen zal te beurt vallen en zijn voorbeeld hieromtrent ene navolging zal vinden. Dit kan niet anders dan tot aanwakke- van het verkeer strekken, en wel te meer in een tijdsgewricht, door den steeds toenemenden aanleg van spoorwegen, het vervoer r wel ver van te verminderen, juist nog meer kan worden gevoed. t zegt de commissie: "Geen tijdstip zou dan ook geschikter zijn, nieuw stelsel ingang te doen vinden dan het tegenwoordige. Ter- e staatsregeringen van het Tolverbond het eens zijn over de nood- kheid van de afschaffing der doorvoertollen, zijn er nog enkele, de rivier- en inzonderheid de Rijnvaart met tollen willen belast n. Dat echter in deze doortasten eene noodzakelijkheid is, wil men et verkeer te lande, ten koste van den waterweg bevoorregten, heeft ot-hertogelijke Badensche regering juist aangetoond, en daardoor in mate den weg gewezen, dien de commissie te volgen heeft. Wij n er dan ook groot gewigt aan, dat bij de riviergelden een ander el worde ingevoerd en wel zoodanig een dat zoowel op een staats- oudkundigen als goeden regtsgrond steunt."

j hopen dat de pogingen der commissie allerwege dien bijval zullen n welken zij verdienen, en wij behoeven wel niet in de bijzonderhe- aan te toonen hoe zeer ook ons vaderland daarbij groot belang heeft. landen die tot het begrip van vrijen handel zijn opgeklommen, heb- zich ook van zelve losgemaakt van elke eenzijdige beschouwing op els- en ander gebied; die vrijheid geeft een ruimeren blik; zij doet gepast gebruik maken van de versnelde en zoo vermenigvuldigde wegen gemeenschap, welke het eigenaardig kenmerk van onzen tijd zijn.

ij hebben boven gesproken van eene memorie aan de conferentie van ghebbenden in de Rijnvaart te Coblentz voorgedragen; wij zullen, om gewigt der zaak, onzen lezers daarvan eenige hoofdtrekken mede- n.

e memorie klimt tot den vrede van Campoformio (1797) en het in elfde jaar geopende vredes-congres te Rastadt op. De onderhandelingen men zoo ver, dat, in naam van het Duitsche rijk de linker Rijn- r aan Frankrijk afgestaan en voor de schade, hierdoor aan sommige sten toegebragt, de grondslag der vergoeding door secularisatie aange- en werd. Zoo als men weet, braken echter, vóór dat het congres nog zijne kzaamheden had ten einde gebragt, de vijandelijkheden op nieuw uit ereikten zij eerst bij den vrede van Luneville (1801) haar einde. In vredesverdrag had men eenige punten tot verdere regeling voorbehou- inzonderheid zoude, volgens art. 7, "de schadeloosstelling der erfelijke stenden overeenkomstig de reeds te Rastadt gestelde grondslagen, be- d worden." Gedurende de vredes-onderhandelingen vorderden de Fran- gezanten "algeheele tol-vrijheid van den Rijn." Wie zou echter, wierd aan voldaan, het stroombed en de oeverwerken van den Rijn onderhou- wie de schadeloosstelling der gemediatiseerde Vorsten leveren, daar de delen, door secularisatie der geestelijke goederen in Duitschland ver- gen, hiertoe niet voldoende waren?

Dit punt werd den 25sten Febr. 1803 door een besluit der rijksdeputa- beslist, en daarbij een millioen gulden uit het in § 39 vermelde scheep- art-octrooi ter schadevergoeding aangewezen.

Andere §§ gewagen van de zoogenaamde *directe renten* op het Rijn- eepvaart-octrooi. Het geheele besluit van de rijksdeputatie handelt ech- over de schadevergoedingen, door het Duitsche rijk te verstrekken, en Rijntol is slechts in een § vermeld, en daar nog zelfs alleen om het rband tot de even bedoelde paragraphen aan te wijzen.

§ 39 bepaalt intusschen: "Alle zoowel op den regter- als op den linker- er geheven Rijntollen zullen afgeschaft zijn en onder geenerlei bena- ing hoegenaamd hersteld kunnen worden, nogtans onder voorbehoud der ane-regten en een scheepvaart-octrooi, dat op de volgende grondslagen steunen: "Daar de Rijn van de grenzen der Bataafsche republiek tot grenzen der republiek van Helvetië een tusschen de Fransche republiek het Duitsche rijk gemeenschappelijke stroom geworden is, zoo heeft de tstelling en de regeling en heffing van het scheepvaart-octrooi gemeen- happelijk tusschen Frankrijk en het Duitsche rijk plaats.

"Het rijk draagt, met bewilliging des Keizers, al zijne regten te dier ke volkomen en algeheel over aan den Keurvorst-aartskanselier, die de lmagt van het Duitsche rijk heeft, om met de Fransche republiek alle gemeene en bijzondere verordeningen ten opzigte van het scheepvaart- trooi vast te stellen.

"De opbrengst van het octrooi heeft speciaal te bestrijden de kosten van effing, bestuur en policie.

"Het overschot zal in twee gelijke deelen verdeeld worden, waarvan elk oornamelijk bestemd is tot onderhoud der lijnpaden en der tot de scheep- aart vereischte werken op ieder der respectieve oevers."

Overeenkomstig dit besluit kwam de overeenkomst van het Rijnvaart- trooi van 15 Augustus 1804 tot stand, en met den 1sten November 1805 a uitvoering. De inleiding tot deze overeenkomst neemt wel duidelijk aan, at er werd vastgesteld *"un octroi de navigation du Rhin,"* en een aantal tikelen daarvan bepalen, dat eenvoudig de lijnpaden, maar niet de oever- erken uit het octrooi moeten onderhouden worden, zij wijzen den aard er heffing, het bedrag, enz. ten duidelijkste aan. Zoowel het besluit der ijks-deputatie als de overeenkomst van 1804 maken de grondslagen der atere verdragen uit, welke de Rijnbelastingen ten onderwerp hebben.

De memorie staat daarna stil bij eene aanvulling der dotatie van den Keurvorst-aartskanselier met ƒ 350,000 en stelt in het licht hoe na de her- eniging van alle op den linker Rijnoever gelegen Duitsche landen, in Januarij 1814, de verbonden mogendheden het Rijn-octrooi weder in be- zit en beheer namen en hoe door den eersten Parijsschen vrede van 30 Mei 1814 Frankrijk alles moest afstaan wat het, ook ten gevolge van den vrede te Luneville, had erlangd. Door de Weener-congres-acte van 9 Junij 1815 gingen de vorstendommen Hanau en Fulda (die hierbij in aanmerking kwamen) in andere handen over en werd in § 45 den groothertog van Frankfort eene som van ƒ 100,000 als levenslange rente toegestaan, waar- voor hij van al zijne regten en vorderingen ten deze afstand deed. De verpligting tot aanvulling van de opgemelde dotatie was alzoo geheel vervallen; de vorst-primaat had afstand gedaan in 1815, in overeenkomst met eene verklaring van 1 Dec. 1810.

De directe en subsidiaire renten waren alzoo den gemediatiseerden vorsten in een volkenregtelijk verdrag verzekerd; de aan Duitschland toekomende helft van het octrooi, waaruit deze renten meesten gedekt worden, waren door het verdrag van 16 Febr. 1816 aan Frankrijk overgedragen, maar de renteschuld zelve op de vorstendommen Fulda en Hanau overgegaan en hiervoor de goederen van den heer dezer vorstendommen uitdrukkelijk ten pand gesteld. Fulda en Hanau geraakten later in het bezit van den Keurvorst van Hessen. Desniettemin heeft de Duitsche Bond den voort- duur der Rijn-octrooi-renten in de nieuwste Bondsacte gewaarborgd.

De Memorie gewaagt voorts van een schrijven der stad Frankfort, al- reeds van 13 Mei 1815, aan het Weener Congres ingediend, waarin de onderscheiding tusschen directe en subsidiaire renten als overbodig wordt aangemerkt, daar het bedrag van de voor de Rijnvaart vast te stellen al- gemeene regten tot dekking van beide toereikende was. In de Memorie wordt wijders een geschiedkundig overzigt gegeven van hetgeen in 1815 en later nopens de renten, door de Rijnoever-staten bij te dragen, gebeurd is, en men vraagt ten slotte betrekkelijk tot dit punt: of de inkomsten der Rijn- oeverstaten uit den Rijntol en het recognitie-geld zoo groot geweest zijn, om daaruit alle kosten te bestrijden van heffing, bestuur en policie, zoo- wel als de kosten tot onderhoud der lijnpaden, der in het belang van de scheepvaart vereischte werken, en eindelijk de kapitalen tot delging van de directe, subsidiaire en additionnele renten, alsmede tot aflossing van deze renten-categorien? Deze vraag wordt in de Memorie op de stelligste wijze bevestigend beantwoord. Dit wordt met cijfers gestaafd. In 1831 bleef in handen der Rijn-oeverstaten na aflossing enz. eene som van 7,257,779 fr. En al zou men zelfs aannemen dat de geldelijke toestand van de Rijnvaart- kas in 1831 nog niet zoodanig geweest ware om alle op haar liggende ver- pligtingen te voldoen, zoo kan er wel geen twijfel bestaan dat bij de ont- zettende rijzing der inkomsten, van het jaar 1831 tot nu, — in dit tijdsge- wricht valt de ontwikkeling van het stoombootverkeer op den Rijn, — dat doel voor lang bereikt moet zijn. De Memorie brengt de gemiddelde cijfers van de jaren 1844—46 bij; toen waren de inkomsten jaarlijks gemiddeld 905,000 daalders, de gezamenlijke uitgaven omstreeks 605,000 daalders, zoodat er zich toen reeds een jaarlijksch overschot van 300,000 daalders vertoonde.

De Memorie treedt thans weder meer bepaald op diplomatisch gebied, en herinnert, dat Duitschland in het laatst der vorige eeuw aan Frank- rijk's verlichte vordering tot algeheele tolvrijheid op den Rijn, had toege- geven; te Rastadt was bepaald, dat alle Rijn-tollen binnen twee jaren zouden vervallen zijn. Waren de vredesonderhandelingen aldaar niet spoe- dig door een nieuwen krijg afgebroken geworden, dan zou in het begin dezer eeuw alreeds een grootsch denkbeeld verwezenlijkt zijn geworden, dat in zijn ganschen omvang zelfs in de tweede helft van de zoo zeer ge- prezene eeuw der beschaving nog niet tot volle uitvoering is kunnen geraken. Maar men houde, wat het punt regtens betreft, wel in het oog dat na den vrede van Luneville, het beginsel der vrijheid van den Rijn van alle tollen bij het reces der rijksdeputatie van 1803, volkomen is erkend en, zoo als in de overeenkomst nopens de Rijnscheepvaart van 1804 uitdrukkelijk gezegd wordt, het Rijnoctrooi alleen is ingevoerd, om de dotatie van den keurvorst-aartskanselier aan te vullen en de renten aan de gemediatiseerde vorsten te kunnen betalen. Men houde al verder in het oog, dat het begrip dat de Rijn alleen voor zich zelven lasten te dragen heeft, in alle latere verdragen heerscht; dat niet een van die verdragen waagt uit te drukken, dat de Rijn-regten eene bron van inkomsten der afzonderlijke staten mogen uitmaken; dat die regten met name strekken tot instandhouding van den Rijn, en eventueel tot dekking van schulden werden ingevoerd; dat, nadat die eventuele voorwaarde vervuld zou zijn, de hoofdgrondslag alleen kon blijven bestaan. Na den val van Napoleon was de regeling der betrekkingen van de scheepvaart op rivieren van ver- deeld bezit een voornaam onderwerp der staatsverdragen. Algemeene blijd- schap wekte het, bij het Parijzer vredesverdrag van 1814, het beginsel te zien huldigen, dat de eeuwenlang slechts in oorkonden bewaarde vrij- heid van scheepvaart op Duitschlands gemeenschappelijke stroomen einde- lijk werd vastgesteld. Artikel 5 van bedoeld verdrag bepaalde: "dat de scheepvaart op den Rijn vrij zal zijn van het punt, waar die rivier be- vaarbaar wordt tot aan zee, en omgekeerd, enz." De nadere regeling van de tol-aangelegenheid werd aan het Weener congres voorbehouden; hier kwam de Weener Rijnvaart-conventie tot stand, steunende op de overeenkomst van den 15den Augustus 1804 en het Parijzer vre- desverdrag van 24 Maart 1815. Art. 1 luidt aldus: Die Schiffahrt is auf dem ganzen Rheine, von dem Punkte an, von wo er schiffbar wird, bis da, wo er sich ins Meer ergiest, frei, und sie kan, in Bezug auf den Handel, Niemand untersagt werden, der sich den Policei-Verordnungen unterwirft, welche auf eine gleichförmige Weise für alle Nationen so gün- stig wie möglich bestimmt werden sollen."

In art. 4 werd vervolgens vastgesteld, dat de aan de Rijn-oevers gele- gene staten van de grondstelling uitgaan, dat hun wezenlijk belang daarin gelegen is om den handel hunner staten te verlevendigen en dat de regten op de scheepvaart voornamelijk bestemd zijn om de kosten van haar onder- houd te dekken.

Dezelfde geest waarvan de bijgebragte verdragen getuigen doet zich ook voor in de Weener-congres-acte van 9 Junij 1815, met name in de artike- len 109, 111 en 115. Art. 111 zegt uitdrukkelijk dat de staten bij het opstellen van het tarief voor de riviervaart van de *Grundanschauung ausgehen müssten, den Handel zu ermuthigen und die Schiffahrt zu erleichtern."*

In art. 114 wordt de oprigting van stapelplaatsen verboden en het be- houd van deze, waar zij bestaan, slechts in zooverre vergund als zij noo- dig of nuttig mogten zijn voor de scheepvaart en het algemeen handels- belang.

Zooals men weet ving de centrale commissie voor de Rijnvaart haren arbeid den 15den Augustus 1816 aan en stuitte op velerlei moeijelijkhe- den, waaronder ook almede het vraagstuk van *jusqu'à la mer*; genoeg, eerst in de 314de zitting der centrale commissie, op 31 Maart 1831, volgde de onderteekening van de overeenkomst der Rijn-oeverstaten; uit de inlei- ding en de bepalingen blijkt duidelijk, dat men geenszins het doel had de grondslagen bij vroegere verdragen vastgesteld te veranderen, en de beteekenis der Rijn-tollen en regten altijd zijn moest *den Rijnhandel te verle- vendigen en de Rijn-scheepvaart* te vergemakkelijken. De overeenkomst van 1831 gedraagt zich aan de Weener-congres-acte en neemt uitdrukke- lijk de daarbij vastgestelde grondbeginselen aan.

Den 7den Nov. 1857 is tusschen Oostenrijk, Beijeren, Turkije en Wur- temberg de overeenkomst nopens de vaart op den Donau gesloten. Ook die is gegrond op het beginsel van art. 109 der slot-acten van het Weener congres; de vrijheid van scheepvaart wordt gewaarborgd en elk regt ter zijde gesteld, dat niet tot herstel of onderhoud van het vaarwater volstrekt noodig is.

En de Rijnscheepvaart.... Teregt zegt de memorie, dat de vrijheid van die vaart eene hersenschim is, zoodra zij boven de volstrekt noodige be- hoeften belast wordt. Aanvankelijk voor eene halve eeuw geschiedde dit helaas! om schulden van het Duitsche rijk te dekken. Toen kon men ten minste nog met eenigen schijn van grond zeggen: Niet de schippers, maar de verbruikers dragen deze lasten. Deze schijngrond vervalt thans geheel. De menigvuldig mededingende lijnen, spoor- en waterbanen, kanalen, enz., trekken het goederentransport uitsluitend tot zich en iedere drukking boven het noodige, van de Rijnvaart treft niet den consument, maar uit- sluitend eene bepaalde klasse van industrielen der Rijnoeverstaten, die boven- dien nog hooge lasten op hun bedrijf te betalen hebben.

De memorie laat niet na ten slotte op te merken, dat dezelfde grond- beginselen, welke ten opzigte van de vrijheid der Rijnvaart vooral bij den Parijsschen vrede en in de Weener conventie gehuldigd zijn, ook hunne toepassing vinden op de zijrivieren, als de Neckar, Main, Moezel, Maas en Schelde. Wat nog inzonderheid de Rijnvaart aangaat, zoo wordt er op gewezen, dat men de financien der Rijnvaart heeft aangewend om schulden van het Duitsche rijk te dekken. Wat is dus billijker en regtvaardiger dan dat over het bestuur der financien van de Rijntollen den betrokkenen rekening worde gegeven en eene behoorlijke balans van inkomsten en uit- gaven geleverd?

BUITENLAND.

Engelsche Post.

LONDEN, Vrijdag 17 Augustus (des Avonds).

Kapitein Styles, wiens aanwervingen ten behoeve van Garibaldi reeds in het Huis der Gemeenten zijn ter sprake gebragt, hield gisteren avond in het openbaar eene redevoering, waarin hij verklaarde, dat hij naar Engeland gekomen was om materieele hulpmiddelen voor Garibaldi, sol- daten en geld, bijeen te brengen. Hij bevestigde dat zich reeds gedurende zijn kortstondig verblijf te Londen meer dan 400 jongelieden uit fatsoen- lijke familien tot hem, om raad gewend hadden, dat het hem echter niet alleen te doen was lieden naar Italie te zenden, maar ook daarvoor te zorgen, dat zij uit Engelsche middelen zullen onderhouden worden, zonder ten laste van Garibaldi's kas te komen, omdat daaruit toch reeds zooveel moet bestreden worden. De redevoering van kapitein Styles werd luide toe- gejuicht.

— Te Plymouth is gisteren een linieschip van 100 stukken, Gibraltar genaamd, van stapel geloopen.

— Terwijl al wat men over de moordtooneelen in Syrie hoort, bewijst dat de Turken zich op eene onverantwoordelijke wijze hebben gedragen, verneemt men, dat de zuster van een der grootste opperhoofden der Drusen een zeldzaam voorbeeld van menschlievendheid heeft gegeven. Reeds voor het begin van de vervolging had zij aan de Christenen den raad gegeven, om zich in veiligheid te stellen met het aanbod om allen, die in haar huis wilden komen, te beschermen. Ongelukkig vertrouwden de meesten haar niet. Vier honderd personen, die de toevlugt tot haar namen, vonden be- scherming. Toen de moordenaars eischten, dat zij de Christen-honden zou uitleveren, antwoordde zij "Komt en haalt hen zelve, indien gij durft!" De Drusen waagden het, zelfs in hunne grootste opgewondenheid, niet den harem van een hunner grootste opperhoofden te betreden en trokken vloe- kend verder. De geredden werden daarop door de Prinses zelve naar Moktarah geleid en van daar naar Sidon getransporteerd, waar zij door Engelsche oorlogschepen naar Beyruth overgebragt werden.

— Een brief uit Petersburg van den 5den dezer, in den *Morning-Post* vermeldt met bijvoeging dat hij alle geloof verdient, behelst het volgende: "Buitenlandsche dagbladen, inzonderheid die van Oostenrijk, hebben in den laatsten tijd veel van eene vereeniging van Russische troepen op de grenzen van Turkije gesproken, en hebben Rusland voorgesteld als op het punt zijnde om het Turksche rijk aan te vallen, ten einde het te veroveren. Wij kunnen al hetgeen daaromtrent is gezegd ten stelligste te- genspreken. Rusland denkt zoo weinig aan oorlogen, dat zelfs de ligting voor het leger in Polen, welke in dit jaar moest plaats hebben, wederom is uitgesteld. Het is nu het zesde jaar sedert de laatste ligting in dat land heeft plaats gehad. Zes jaren lang wordt de bevolking van Polen van de ligting vrijgelaten, niettegenstaande de aanmerkelijke vermindering, welke de effective sterkte der Russische legermagt intusschen door sterfgevallen en door het ontslaan van soldaten heeft ondergaan. Het is klaarblijkelijk, dat Rusland, indien het oorlog beoogde, anders zou handelen."

— Uit Memphis in Noord-Amerika wordt gemeld, dat op 1 Aug. aan boord van de naar Galveston bestemde stoomboot la Crosse de ketel is gesprongen, waardoor het geheele vaartuig vernield, 11 personen gedood en 3 gekwetst werden.

— De bevolking der stad New-York, die ten jare 1855 reeds 629,310 zielen telde, is sedert dien tijd derwijze toegenomen, dat zij in den aan- vang van 1860 tot niet minder dan 862,257 is geklommen.

— Gedurende de maand Julij zijn 54 schepen verongelukt, die in Amerika te huis behoorden of van daar vertrokken; de waarde dezer bodems en ladingen bedroeg gezamenlijk 2,411,200 dollars; in de zeven maanden dezes jaars beliep het verlies 16,151,900 dollars.

Duitsche Post.

WEENEN, 16 Aug. Men meldt uit Pesth, dat er sprake is om aan den luitenant-veldmaarschalk Benedek, thans gouverneur generaal van Hongarije, het bevel over de troepen in het Venetiaansche op te dragen.

— Men verneemt thans, dat de Keizer zijn dertigsten geboortedag niet in de hoofdstad of op het kasteel Laxenburg, maar te Salzburg in Beijeren zal vieren. De hier aanwezige aartshertogen en aartshertoginnen zullen zich allen derwaarts begeven ter bijwoning dier plegtigheid.

— De vermindering van het corps der gendarmerie, als middel van be- zuiniging, is reeds in verscheidene kroonlanden toegepast, namelijk in Bohemen, Moravie en Silezie: men zegt, dat in de overige kroonlanden weldra uitvoering aan dezen maatregel zal worden gegeven. Men verwacht van dit middel zeer nadeelige gevolgen, want in de plaats van een uitge- lezen troepen-corps, zullen weldra geene andere dan voor de dienst schier ongeschikte manschappen overblijven.

— Naar luid van een telegrafisch berigt uit Praag is de procuratie- houder van den Heer Richter, groothandelaar en voormalig directeur van de Credit-Anstalt, in genoemde stad in verzekerde bewaring genomen.

— Het gerucht nopens het zenden eener krachtige nota aan de Sardi- nische regering blijkt geheel ongegrond te zijn. Als zeker mag gesteld worden, dat de regering het bepaalde voornemen heeft opgevat geen enkelen stap te doen, waardoor eene breuk met Sardinie kan verhaast wor- den. De financiele en militaire krachten des lands zullen, zoo lang moge- lijk worden gespaard, want men houdt zich overtuigd, dat men vroeg of laat en welligt binnen een niet zeer verwijderd tijdperk genoodzaakt zal zijn het zwaard te moeten trekken ter verdediging van het Lombardisch- Venetiaansch Koningrijk, dat wij thans nog bezitten.

BERLIJN, 18 Aug. (des Ochtends). Volgens de thans bestaande be- palingen nopens de terugkomst van den Prins-Regent in deze hoofdstad zal hij den 30sten dezer maand aankomen. Prins Friedrich Wilhelm zal zijne gemalin den 1sten Sept. op hare reis naar Putbus vergezellen, alwaar zij tot den 24sten dier maand zal vertoeven tot het gebruik der baden en van waar zij met Prins Friedrich Wilhelm een bezoek zal afleggen aan het hof te Coburg, omstreeks welken tijd de Koningin van Engeland, de moeder van Prinses Friedrich Wilhelm aldaar insgelijks wordt verwacht.

— Men verzekert, dat de Keizerin-Weduwe van Rusland in het najaar weder herwaarts komt en den geheelen winter zal doorbrengen.

— Uit Keulen wordt berigt, dat de plaatselijke commissie voor het aanstaande staathuishoudkundig congres, hetwelk van den 10 tot den 14 der volgende maand aldaar zal gehouden worden, zich heeft geconstitueerd. Van verschillende zijden worden groote toebereidselen gemaakt om de leden van het congres op waardige wijze te ontvangen. De stedelijke regering heeft het gebouw Gurzenich ten gebruike bij die gelegenheid afgestaan. Binnen eenige dagen zal het programma deswege worden bekend gemaakt.

— Naar luid van berigten uit Petersburg zijn de onlusten in den Kau- kasus geheel bedwongen; enkele hoofden van den jongsten opstand houden zich nog schuil in het district Argun, die met uitgestrekte wouden is be- dekt, maar de bewoners van de streken, die daaraan hadden deelgenomen zijn naar andere oorden gevoerd, zoodat de veiligheid en rust voor goed zijn hersteld.

FRANKFORT, 17 Aug. Uit Kassel wordt berigt, dat de Keurvorst gisteren onverwacht in zijne hoofdstad is teruggekeerd. Men brengt deze gebeurtenis in verband met eene reis des Keurvorsten naar Ostende, met het doel om eene conferentie te houden met den Prins-Regent. Wat be- treft de verkiezingen, deze zijn tot heden alle uitgevallen in den geest der partij, welke ter gunste gestemd is van wederinvoering der constitutie van 1831.

— Men meldt uit Hanau het volgende voorval: De keurvorst heeft hier eene zeer onaangename ontmoeting gehad op de openbare straat. Eeni- gen zijner onderdanen herkenden hem, en voegden, in het besef hunner veiligheid in de vrije stad, niet alleen eenige echt Hessische ruwe woorden toe, maar stonden gereed om hem handtastelijk op het verschil tus- schen zijne en hunne constitutie opmerkzaam te maken, toen de Keurvorst de wijk nam in een galanteriewinkel en daar eenige aankoopen deed.

— In het koningrijk Saksen, welks grondgebied 272 mijlen bedraagt, waren tegen het einde van het vorige jaar 96 mijlen spoorweg in exploitatie. Hierop werden in dat jaar ruim 4,500,000 personen en 56¼ millioen centenaren vrachtgoederen vervoerd. De ontvangsten bedroegen 6,164,097 thaler.

— Men berigt uit Bern dat ter gelegenheid van den Napoleons-dag de gewone officiële receptie heeft plaats gehad bij den markies de Turgot' aan het hôtel der Fransche ambassade. Het heeft opzien gebaard, dat' terwijl vroeger dergelijke receptien druk werden bezocht, ditmaal slechts weinige Zwitsersche overheden, op uitnoodiging van den gezant, de ambassade hebben bezocht.

Fransche Post.

PARIJS, Vrijdag 17 Augustus.

Gedurende de reis des Keizers zal er geene regentschap zijn, daar Z. M. het gebied des rijks niet verlaat en door de Keizerin wordt vergezeld. De Heer Fould zal bij afwezigheid van HH. MM. in den ministerraad het voorzitterschap bekleeden.

— Het wordt thans als zeker gemeld, dat de Keizer op zijne reis naar Algerie zal worden vergezeld door de generaals Frossard en Leboeuf, beide leden van het committé voor de nationale verdediging. Z. M. schijnt werkelijk voornemens te zijn om de kusten van de kolonie zoowel, als die van Frankrijk, in eenen geduchten staat van tegenweer te doen brengen.

— Prins Napoleon vertrekt morgen met zijne gemalin Prinses Clotilde naar Zwitserland. Zij zullen er slechts eenige dagen blijven en den 25sten te Cherburg zich aan boord begeven van den Cassard om daarmede een togt in het kanaal te doen.

— Bij gelegenheid van de feesten van eergisteren heeft de Keizer aan 777 personen, die tot deportatie naar eene strafkolonie, of tot opsluiting in eene der centrale gevangenissen veroordeeld woren, gratie of vermindering van straf toegekend. Bij een later decreet is dezelfde gunst verleend aan nog 135 personen, die wegens criminele feiten waren gecondemneerd.

— De inschrijving voor de stedelijke leening gaat niet snel vooruit. Heden ochtend beliep het getal ingeschreven obligatien niet meer dan 44,000 vertegenwoordigende een kapitaal van 22 millioen francs.

— Heden werd verzekerd, dat de graaf de Haussonville, en de HH. Darimond en Ollivier de verzochte vergunning hadden verkregen om den *Courier de Paris* op nieuw uit te geven.

— Als zeker wordt gemeld, zegt de *Constitutionnel*, dat er tusschen de Fransche regering en de Compagnie des messageries impériales, een overeenkomst is gesloten, tot oprigting eener postdienst over de Roode Zee naar Indie De genoemde maatschappij zal die dienst ondernemen met groote schoefstoombooten, welke thans op Fransche werven in aanbouw zijn.

— Er wordt hier veel gesproken over het kleine legitimistische congres, dat onlangs te Lucern is gehouden. Vele personen hebben zich naar den graaf de Chambord begeven. Het zonderlingste in deze zaak is dat verscheidene leden der Fransche geestelijkheid, die zich derwaarts niet hebben durven begeven, aan den Prins de verzekering hebben doen toekomen van hunne onwankelbare verknochtheid; en diezelfde geestelijken leggen den eed van trouw af aan het keizerrijk en zingen Te Deums te zijner eer.

— De heer Ferdinand de Lesseps, de ondernemer van het kanaal van Suez, heeft aan de leden van den raad van administratie verklaard, dat hij van den Onderkoning al de concessien heeft verkregen, welke hij gevraagd had.

— Men zegt dat Garibaldi, vernemende dat Mazzini voornemens was zich naar Sicilie te begeven, heeft gezegd: Indien hij komt om ons te bezoeken zal hij volkomen vrij zijn, maar indien hij komt om zamenspanningen te bewerken, zal hij worden gefusileerd.

— De heer la Roncière le Noury is van Jeruzalem te Smyrna teruggekeerd. Hij heeft den toestand der eerstgenoemde stad gunstiger gevonden dan hij verwachtte.

— De *Constitutionnel* meldt', dat de nieuw gekozen vorst van Montenegro, Nikizza Petrovich Niegusch, den 6den December 1841 geboren, in den loop der maand April jl. het keizerlijk Lyceum van Louis le Grand te Parijs heeft verlaten, waar hij sedert 1 Augustus 1856 zijne studien voltooide.

Belgische Post.

BRUSSEL, Zaturdag 18 Augustus.

Heden heeft in het voormalig paleis van den prins van Oranje door den Heer Vervoort, voorzitter der commissie, en den Heer Rogier, minister van binnenlandsche zaken, de plegtige opening der tentoonstelling van kunstwerken van levende meesters plaats gehad. Het getal ingezonden werken beloopt 1114. De Nederlandsche schilderschool wordt door 56 kunstenaars met 130 kunstwerken vertegenwoordigd.

— Het wordt thans niet meer verbloemd, dat de generaal Renard de schrijver is van de brochure, waarin practische wenken worden gevonden omtrent de organisatie van corpsen Belgische karabiniers voor de nationale verdediging. De denkbeelden, door dien generaal aan de hand gegeven, worden veel besproken en zullen waarschijnlijk tot eenigen uitslag leiden. Zij vinden ernstige bestrijders zoowel, als warme verdedigers.

— Reeds gisteren is gewag gemaakt van hetgeen de *Nord* beweert, dat in de conferentie van Teplitz tusschen den Keizer van Oostenrijk en den Prins-Regent vau Pruisen is besloten. De *Nord* komt heden op die zaak terug en deelt den inhoud van een protocol mede, dat in die conferentie zou zijn opgemaakt. Dit document behelst de navolgende vier artikelen: I. De Prins-Regent en de Keizer van Oostenrijk verbinden zich, om, wat de Oostersche kwestie betreft, met kracht vast te houden aan het tractaat van Parijs; vooral verbinden zij zich, om al datgeen te beletten, waardoor inbreuk zou kunnen gemaakt worden op de integriteit van het Turksche rijk en om te dien aanzien in overleg te treden met de Engelsche regering. II. Ten aanzien van de binnenlandsche aangelegenheden van Duitschland, doet Oostenrijk belangrijke concessien, inzonderheid ten opzigte der militaire kwestie. Oostenrijk verbindt zich bovendien, om geenerlei oppositie te voeren tegen de vrijzinnige hervormingen in de binnenlandsche aangelegenheden van Duitschland, door de Pruisische staatkunde voorgestaan. III. Wat de Italiaansche aangelegenheden betreft, erkent de Prins-Regent, dat het bezit van Venetie van belang voor het Oostenrijksche keizerrijk is, maar gaat te dien aanzien geenerlei verbindtenis aan, zoolang de beweging in Italie van de Italianen zelven uitgaat. Neemt evenwel eene vreemde mogendheid daaraan deel, dan verbindt de Prins-Regent zich, om Oostenrijk met de strijdkrachten van Pruisen te ondersteunen. IV. De Prins-Regent verbindt zich, om zijne goede diensten en zijnen persoonlijken invloed aan te wenden bij den Keizer van Rusland, ten einde eene toenadering en eene verzoening tusschen Rusland en Oostenrijk te bewerken. Alhoewel de *Nord* verzekert, dat een en ander uit echte bronnen is geput, zal het echter voorzigtig zijn meer officiele berigten af te wachten alvorens over dit document een bepaald oordeel te vellen.

BINNENLAND

AMSTERDAM, Zondag 20 Augustus.

Het *Staatsblad* N°. 38 bevat een koninklijk besluit van 13 Aug. 1860, houdende verlenging van den termijn voor den ijk van het oude vaatwerk in Limburg tot 1 Jan. 1861.

Z. M. heeft op hun verzoek eervol ontslag verleend aan J. v. Rijn, als secr. van het polderdistr. Wageningen en Bennekom (Gelderland); A. L. Risseeuw, als gezw. van den Catharinapolder (Zeeland); J. K. Heemstra, als ged. in het best. der zeedijken contributie van Oostdongeradeel (Friesland); K. Stet, als heemr. in het dijkbest. van den St. Aagtendijk, voor de voormalige banne Baccum (N.-Holland); ingetrokken de benoeming van E. B. Wiersema tot dijkr. van Humsterland (Groningen); en benoemd bij den Z.-Hollandschen polder onder Dussen (N.-Brab.): tot dijkgr. P. J. Stael en tot heemr. H. v. Kooten en A. B. v. d. Koppel; tot tweeden gezwor. van den Prins-Karelpolder te Woensdrecht (N.-Brab.) A. Koekhoven; tot plaatsverv. heemr. in het polderdistr. Wageningen en Bennekom (Gelderl.) H. P. van Heyst; tot heemr. van den polder Klein Zuid-Beijerland (Z.-Holl.) P. Fonkert; tot heemr. van den polder Groot Zuid-Beijerland (Z.-Holl.) S. Breure; tot heemr. van den Eendragtspold. (Z.-Holl.) J. v. d. Burch; tot heemr. van den polder het ambacht van Hoogvliet (Z.-Holl.) P. Hordijk Wz.; in het best. van den Anna-Paulownapolder (N.-Holl.): tot dijkgr. J. C. de Leeuw; tot heemraad A. Kaan Jz; tot dijkgr. van den Wieringerwaard (N.-Holl.) H. Waaiboer; tot hoogheemr. van Waterland (N.-Holl.) P. Kater Gz.; tot dijkgr. van den polder Waal en Burg op Texel (N.-Holl.) P. K. Kuiper; in het dijkbest. van den St. Aagtendijk (N.-Holl.) tot heemr. voor de voormalige banne Baccum C. Schermer; tot hoofd-ingel. voor de gem. Heemskerk J. Rendorp v. Marquette; tot polderschout en secr. van den Otterspoorbroekschen pold. (Utrecht) L. A. v. d. Meulen; tot gedep. binnendijks bij het dijkbest. van Wonseradeels Zuiderzeedijken (Friesland) J. H. Tacoma; tot volmagten in het dijkbest. van het Nieuwe Bildt (Friesl.) A. B. Wassenaar en J. R. v. d. Zee; tot medevolmagten in het bestuur van den Noordpolder (Groningen) G. Reinders en H. H. Addinga; tot dijkregter van Humsterland (Groningen) F. J. Emmelkamp.

Z. M. heeft, met ingang van 1 Sept. aanst. bevorderd tot schout-bij-nacht den kapt. ter zee H. Wipff, adjud. van Z. M. in buitengew. dienst; tot kapt. ter zee den kapt.-luit. ter zee H. F. Valentini en tot kapt.-luit. ter zee 1ste kl. J. G. Holtzapffel.

Het kantoor van den rijkstelegraaf op het Loo is weder geopend.

Bij beschikking van 15 Aug. 1860 is de vergunning voor eene stoombootdienst tot vervoer van reizigers, goederen en vee tusschen Nijmegen, Rotterdam en Schiedam, vroeger verleend aan de Heeren J. Theunissen c. s., overgeschreven ten name der stoomboot-maatschappij Willem de Eerste en Koningin der Nederlanden te Nijmegen.

Van de directie van het Bataviaasch genootschap van kunsten en wetenschappen, gevestigd te Batavia, is de volgende oproeping, onderteekend door den Heer Wassink, als waarnemend president, en door den Heer Netscher, als waarnemend secretaris, uitgegaan: De directie van het Bataviaasch genootschap van kunsten en wetenschappen wenschende daar te stellen eene volledige bibliographische opgave betreffende de geschiedenis van Nederlandsch Indië sedert den aanvang der XIXde eeuw, roept daartoe in de medewerking van allen, die belang stellen in de beoefening der geschiedenis en in de verspreiding van kennis en wetenschap in het algemeen. De directie beveelt zich daarom aan, niet alleen voor de opgaaf van alle gedrukte stukken, die op de geschiedenis van Nederlansch Indië gedurende deze eeuw betrekking hebben, maar ook voor de schriftelijke mededeeling van al zoodanige bijzonderheden omtrent historische feiten, als nog in het geheugen van het tegenwoordige geslacht bewaard blijven, opdat ook die aan de vergetelheid worden onttrokken.

Volgens een berigt van Zr. Ms. consul te St. Cruz op Teneriffe is aldaar gedurende het eerste halfjaar van 1860 slechts 1 Nederlandsch schip uit Rotterdam aangekomen, hetwelk vertrok naar Sierra Leone.

Volgens een berigt van Zr. Ms. consul te Gibraltar zijn aldaar gedurende de eerste 6 maanden van 1860 aangekomen: 4 Nederlandsche schepen (met lading voor Gibraltar) uit Nederlandsche havens. Voorts is Gibraltar aangedaan door 13 Nederlandsche schepen, komende uit Nederland, en door 46 Nederlandsche schepen, komende uit vreemde havens.

Volgens berigt van Zr. Ms. consul in de Ionische Eilanden zijn gedurende de eerste helft van dit jaar aangekomen: Te Corfu 4 Nederlandsche schepen (met lading) van Rotterdam, en 3 Nederlandsche schepen (2 in ballast) uit vreemde havens. Te Zante 1 Nederlandsch schip (in ballast) van Triëst. Gedurende hetzelfde tijdvak zijn vertrokken: Van Corfu 7 Nederlandsche schepen (1 in ballast en 4 met het restant der lading) naar vreemde havens. Van Zante 1 Nederlandsch schip (in ballast) naar Konstantinopel. De uitzigten op den krentenoogst waren gunstig; men verwachtte eene goede hoeveelheid en matige prijzen. Ten aanzien van den olijfoogst, die eerst in October plaats heeft, was nog niet veel te zeggen; men vleide zich met eene gemiddelde opbrengst.

Volgens opgave van Zr. Ms. consul te Stockholm zijn aldaar gedurende de eerste helft van 1860 aangekomen: 6 Nederlandsche schepen (met lading) uit Nederlandsche havens. 6 Nederlandsche schepen (met lading) uit vreemde havens. 10 vreemde schepen (met lading) uit Nederlandsche havens. Van daar vertrokken: 5 Nederlandsche schepen (met lading) naar Nederland. 12 vreemde schepen (met lading) naar Nederlandsche havens.

Volgens een berigt van Zr. Ms. consul te Varel zijn aldaar gedurende het eerste halfjaar van 1860 aangekomen: 1 Nederlandsch schip van Bremen en 1 van Bremerhaven. Te Hooksiel zijn aangekomen: 2 Nederlandsche schepen uit Nederland. 2 Nederlandsche schepen uit vreemde havens. Van daar zijn vertrokken: 4 Nederlandsche schepen naar vreemde havens.

Volgens een berigt van Zr. Ms. consul te Koningsberg zijn aldaar gedurende het eerste halfjaar van 1860 aangekomen: 38 Nederlandsche schepen (21 in ballast) uit Nederlandsche havens. 75 Nederlandsche schepen (11 in ballast) uit vreemde havens. Van daar zij vertrokken: 73 Nederlandsche schepen naar Nederlandsche havens. 38 Nederlandsche schepen naar vreemde havens.

Volgens een berigt van Zr. Ms. consul te Emden zijn aldaar gedurende het eerste halfjaar van 1860 aangekomen: 2 Nederlandsche schepen van Groningen. 8 Nederlandsche schepen uit vreemde havens. Van daar zijn vertrokken: 4 Nederlandsche schepen naar Nederlandsche havens. 11 Nederlandsche schepen naar vreemde havens.

Het getal candidaten tot de heilige dienst der Nederd. Hervormde kerk bedroeg op 1 Julij 1860 te zamen 149. Op den 1sten Julij van 1859 was het 139, zoodat het getal in dit jaar met 10 toegenomen is. Op 1 Julij 1857 en dus drie jaren geleden was het getal 106, zoodat er in de laatste jaren meer opgeleid worden, dan de behoefte der gemeenten vordert.

Onze verdienstelijke stadgenoot, de Heer A. Berlijn, heeft dezer dagen wederom een vierstemmig mannenkoor gecomponeerd, hetwelk bij den muziekhandelaar Brix von Wahlberg, alhier, ter perse ligt. De titel dezer compositie luidt: *Aan de Belgen* (het lied der verbroedering), woorden van den Heer S. J. van den Bergh. Voorzeker zal dit lied niet alleen hoogst welkom zijn aan onze vaderlandsche liedertafels, maar ook tevens aan die onzer naburen, waaraan dit mannenkoor is opgedragen, terwijl de erkende bekwaamheden van den componist een waarborg leveren, dat hij zijne taak naar eisch volbragt heeft.

Naar wij van goederhand nader vernemen zal het legerkamp bij Millin- op 21 en 22 Aug. door de troepen worden betrokken.

In eene aanzienlijke gemeente is de schoolopziener lid van de plaatselijke schoolcommissie. De vraag is, of dat kan geschieden en of dat wettig is, omdat de schoolopziener toegang heeft tot de vergaderingen van alle plaatselijke schoolcommissien in zijn district en daarin eene raadgevende stem uitbrengt, volgens art. 66 der wet? In allen gevalle is het een vreemd verschijnsel, dat iemand stem en zitting heeft in eene commissie, die als ligchaam, in rangorde beneden hem in betrekking staat. In eene andere aanzienlijke gemeente is ook een schoolopziener lid van de plaatselijke schoolcommissie, maar die gemeente behoort niet tot zijn district en daar kan dus geene verwarring van betrekking plaats hebben. Betrekkelijk tot deze zaak nog eene bedenking: Naardien de schoolopziener toegang heeft tot alle vergaderingen der plaatselijke schoolcommissien in zijn district, moet hij dan ook geene kennis dragen van al de vergaderingen, opdat hij in de gelegenheid zij, die te kunnen bijwonen? Is een besluit in vergadering genomen, waar de schoolopziener geen toegang heeft kunnen hebben, wegens onbekendheid met dag, plaats en uur der vergadering, wel wettig?

De gewoonlijk goed onderrigte *Köln. Zeit.* bevat in haar jongste nommer het zonderling berigt, „dat op 15 dezer te Ellenau in de nabijheid van Bern is overleden Anna Paulowna, grootvorstin van Rusland, weduwe van Koning Willem II der Nederlanden." In ons nommer van 17 jl. hebben wij reeds medegedeeld, dat te Elfenau was overleden de grootvorstin Anna Feodorowna geboren prinses Juliane van Saksen Coburg Gotha, oudste zuster van Koning Leopold, op 26 Februarij 1796 gehuwd met den grootvorst Constantijn van Rusland, welk huwelijk op 20 Maart (1 April) 1820 werd ontbonden.

Bij de uitdeeling van de prijzen aan de leerlingen van het Koninklijk Athenaeum te Brussel, welke deze week heeft plaats gehad, zijn o. a. prijzen toegekend: voor den zang aan Louis de Bas, van 's Gravenhage; voor de Vlaamsche taal: aan André van Heukelom, van Amsterdam.

Volgens Korb, prior der Karmelieten te Würtzburg, bedraagt het getal R. C. bisschoppen op de aarde thans 893. In 1844 was dit getal 744, zoodat er in 16 jaren 149 bisschoppen bijgekomen zijn, en wel 60 in Azie, 46 in Amerika, 24 in Europa, 12 in Australie en Oceanie, 7 in Afrika.

In het *Monthly Register*, een Londensch blad aan School- en Kerkzaken gewijd, leest men:

Zoo als wij in een vroeger nommer van dit blad hebben vermeld, is thans te Amsterdam eene Tentoonstelling van Hulpmiddelen voor het Onderwijs geopend. De verzameling gelijkt in het klein op het Museum Kensington en strekt tot eer van de commissie met de zorg voor de Tentoonstelling belast. Het Oostenrijksche gouvernement heeft eene fraaije collectie Kaarten, Instrumenten en Boeken aan de scholen in dat land in gebruik ingezonden; en onder de Engelsche Inzenders merken wij op de National Society, de Tract Society, de Home and Colonial Society en de Heeren Longman en C°., de laatsten met eene uitgezochte verzameling van hunne uitmuntende werken voor het onderwijs. Wij raden aan onze lezers, die zich naar het vaste land begeven, een bezoek aan deze Tentoonstelling te brengen, zelfs, in geval Amsterdam, die belangwekkende, maar onaangenaam riekende oude stad, niet onmiddellijk op hunnen weg mogt liggen.

's GRAVENHAGE, 18 Aug. Eergisteren heeft bij het kantongeregt alhier gediend de zaak van de stuurlieden M. Vrolijk, N. Grootveld, C. Roeleveldt en den stuurmansmaat K. Vink, allen aangeklaagd van, buiten het geval van bewezen overmagt, met hunne pinken te zijn geland ter plaatse waar van wege het gemeentebestuur het strand is afgepaald voor de zee-badinrigting van den Heer Maas. Om meer dan eene reden moet deze ingestelde vervolging als niet van gewigt ontbloot beschouwd worden. De veldwachters A. en J. Roos, beide personen, die in hunne jeugd de zee bevaren hebben en, als het ware, aan het strand zijn opgevoed, werden èn als getuigen èn als deskundigen gehoord. Hunne verklaringen kwamen daarop neder, dat er in den morgen van den 4den Aug. 1860 volstrekt geene noodzakelijkheid bestond voor de visschers, om juist dáár hunne ankers te werpen, waar het verboden was met hunne pinken aan tegendeel zij getuigden, dat weêr en wind zóó waren geweest, dat in hunne magt hadden te landen waar zij goedvonden; maar de meening en naar hetgeen de getuigen gehoord hadden, men zeer genegen was aan de verordening te gehoorzamen. ter ontlasting en tevens als deskundigen werden gehoord J. Groen, L. de Jager, en de vischdrager J. van der T eerstgemelde had vroeger als stuurman op een pink gevaren. nen getuigden, dat de visschers op gemelden morgen genood geweest, wilden zij aan hunne vaartuigen geene schade bek hun leven iu de waagschaal stellen, om op de verbodene komen; zij verklaarden verder, dat indien zij de zeebadinrig Heer Maas wilden openlaten, de afstand waar de visch zou den op strand gebragt, te ver gelegen is en den handel scherij groot nadeel zou berokkend worden. Deze deskundige over de verbodsbepaling in vrij sterke bewoordingen uit. Het ve beklaagden zelven was kort; zij bekenden het feit en beweer zij genoodzaakt waren geweest ter plaatse van de Zeebadi hunne vaartuigen aan te leggen. De beklaagde Grootveld gaf woorden te kennen, dat de zee vrij was en, volgens zijne meening, schers niet verboden kon worden, waar zij verkozen met hun op het strand aan te zetten; terwijl de beklaagde Roeleveldt, van den deskundige Roos zeide, dat deze slechts op een had gevaren en alzoo niet kon worden aangemerkt als van verstand te hebben.

Het Openbaar Ministerie, waargenomen wordende door den missaris van policie Waldeck, hield in eene uitgewerkte rede diging vol, zoowel met het oog op de zedelijkheid als in het goede orde aan het zeestrand. Het deed tevens uitkomen, dat bepaling niet was in strijd met de grondwet of met eenige en het gemeentebestuur wel degelijk de bevoegdheid had we en verordeningen op het strand uit te vaardigen. De uitspraak op aanst. Donderdag, tegen welken dag op nieuw een aantal gedagvaard om zich omtrent dezelfde overtreding te verantwo die uitspraak ook moge zijn, is het stellig te verwachten, dat regter in deze zal hebben te beslissen.

* 's GRAVENHAGE, 19 Aug. Z. M. de Koning is he ten 5 ure met een extra spoortrein uit deze residentie naar Ro trokken ten einde van daar onmiddelijk de reis naar het L zetten, waar Z. M. voornemens is eenigen tijd te verblijven. Koningin en Z. K. H. de Prins van Oranje begeven zich morg uit de hofstad derwaarts. HH. KK. HH. de Groothertog en G van Saksen-Weimer-Eisenach en de Hertog en de Hertogin worden op het Loo verwacht.

— Naar men verneemt heeft Z. M. de Koning eergisteren h van bronzen voorwerpen van onzen stadgenoot, den Heer E. M Noordeinde alhier, bezocht, en van HD. belangstelling de m lende blijken gegeven.

— Het heeft den Koning behaagd eene aanzienlijke bijdrage doen toekomen aan de commissie tot het houden eener verlot hoeve van de nagelaten betrekkingen der in de jongste storm lukte Schevingsche visschers.

— Men verneemt, dat de Heer Aug. Stille, die de zangers der Koninklijke Harmonie te Maastricht dirigeert, door den Ko hertog begiftigd is met het ridderkruis der Orde van de Eiken

— Daar thans ook de werkzaamheden van de Eerste Kamer Generaal afgeloopen zijn, ziet men eerstdaags de sluiting van de ring der Staten-Generaal, zittingjaar 1859—60, te gemoet.

De gewone vergadering der beide Kamers, zittingjaar 1860– Maandag 17 Sept. aanst. worden geopend.

— Heden middag heeft er bij HH. KK. HH. Prins en Prins op het huis de Paauw, een groot diner plaats, dat door H. M. de bevenens HD. gevolg wordt bijgewoond.

— Naar men verneemt, is het spoorweg-ontwerp reeds door Koning onderteekend, zoodat de wet onverwijld het licht zal verzekert, dat er reeds vele voorbereidende maatregelen zijn ge met den meesten spoed gevolg aan de wet te geven.

Zoodra de tijding der aanneming van het spoorw.-ontw. in den lande was, heeft men op verschillende plaatsen als Leeuwarden. Harli ningen, Zaltbommel enz., door het uitsteken der vlaggen van en bijzondere gebouwen, de algemeene vreugde daarover kenbaar terwijl in eenige gemeenten het voornemen bestaat, om, door het van illuminatien en het afsteken van vuurwerken, de eindelijke van het gewigtige vraagstuk der spoorwegen te vieren. Zoo sch bijv. uit Groningen: „Wij twijfelen geenszins, of de ingezetenen voorbeeld volgen en onze nationale en Oranje-vlaggen laten wap een blijk van vreugde en belangstelling in deze voor ons gehee land en voor de stad onzer inwoning in het bijzonder zoo gewigti blijdende gebeurtenis."

— De Heer F. Hoorrickx, nieuw benoemde 1ste secretaris van gische gezantschap, bij het Nederl. hof, is in de residentie aan

— Heden morgen ten 5½ ure is het batt. grenadiers met den de rezidentie naar Rotterdam gemarcheerd, van waar het met spoortrein verder zal vertrekken naar het kamp te Millingen.

ARNHEM, 17 Aug. Men verneemt nog dat door den minister Eeredienst, de godsdienstoefeningen voor de militairen van gem dienst, in het kamp te Millingen is opgedragen aan den Heer W Vuuren, professor aan het bisschoppelijk seminarie te Driebergen.

* APELDOORN, 19 Aug. De Koning en de Prins van Or heden Ochtend ten 9 Ure op het Loo aangekomen.

VRIESCHELOO, 17 Aug. Gisteren avond, omstreeks 7 uur, hier een geweldig onweder los, komende uit het zuiden. Helder bliksemstralen met daarop volgende donderslagen doorkliefden Ook deed zich ter zelfdertijd de kracht eener windhoos gevoel rukte van de schuur van den ijzersmid Blok de helft van het da aan het daar naast staande gebouw van den stelmaker Hom mede groote schade, zoowel aan het dak als aan de muren v schuur aangerigt. Aan meer andere gebouwen heeft dit natuurve meer of minder schade berokkend. Ook vernemen wij dat hoos te Finsterwold het dak van een huis heeft afgerukt.

TELEGRAMMEN van het Kon. Meteorol. Observat. te Utrecht, dd.

NAMEN DER PLAATSEN.	Barometer.	WIND. Rigting.	WIND. Kracht	Temperatuur.	TOESTAND Lucht.
	Millimêt.				
Brest......	— 5.2	W.	1	12.2	betr. regena.
Havre.....	—	Z. W.	1	13.1	bewolkt.
Parijs.....	— 7.4	Z. W.	2	12.2	zw. bew. (*)
Hartlepool.	—13.0	Z. O.	—	17.2	goed.
Plymouth..	Eng. d. 8.6	W.	2	13.9	betr. regen.
Portsmouth	—	W.	—	18.9	zeer vochtig.
Utrecht....	4.4	Z. Z. W.	2	14.0	zwaar bew.

17 Aug. Grootste verschil der afwijking tuss. Utrecht en Hartlepool
18 „ „ „ „ „ „ „ „ „

(*) Den 17den des avonds onweer met zwaren regen.

LAATSTE BERIGTEN.

LONDEN, Zaturdag 18 Augustus.

In de plaats van Lord Elgin is Lord Stanley benoemd tot post generaal.

Volgens den jongsten staat van de bank is het bedrag der in cir zijnde biljetten verminderd met 133,495 £; de voorraad van mu muntmateriaal is afgenomen met 3795 £.

Maandag zullen naar Indie 324,333 £ aan klinkende munt verzonden.

LONDEN, Zaturdag 18 Augustus.

Thee, *Koffij* en *Suiker* stil. — *Rijst* vast met eenigen handel. — *IJzer* 51.6. — *Lijnolie* 30.3 a 30.6.

Talk flaauw; in loco 51.3, Oct. a Dec. 51; voorjaar 51.6. Ged deze week zijn afgeleverd 1211 v., de aanvoeren bestonden uit 890 *Koper* 101.

LIVERPOOL, Zaturdag 18 Augustus.

Van *Katoen* zijn heden 8000 b. tot vaste prijzen afgedaan.

WEENEN, Zaturdag 18 Aug. Slotcoersen: Metall. 5 pCt. 68.50; Nation. 79.10; Loten 1854 —.—; Dito 1858 —.—; Bank-Act. Noordb. Dito 186; Cred. Anstalt 183, Fr. Oost. Spoorw. 250; Lomb. 142. — Wissel: Londen 12.97½; Goud —.

BERLIJN, Zaturdag 18 Aug. Slotcoersen: 5 pCt. Metall. 52½; Nat. 60½; Dito N. Leening —; Loten 1860 —; Stiegl. 5de serie Dito 6de serie 102; 5 pCt. Eng. Russen 104; 3 pCt. N. Dito 4½ pCt. Pruisen 100⅝. — Wissel Londen 6.18⅛; Parijs 79⅛; Hamb. Amst. 141⅜; Weenen 76¼; Petersb. 3/w. 97⅜.

FRANKFORT, Zaturdag 19 Aug. Slotkoersen: Metalliek 5 pCt Dito Nation. 59⅝; 3 pCt. Spanje 47⅞, 1¼ pCt. Dito 39¾; Wissel: Lo 117; — Weenen 89⅝; Bank-Actien —; Loten 1854 —; Dito 1858 Noordb. Actien —; Cred. Anstalt —; Fr.-Oostenr. Spoorw. —; N. Lomb Goud —.

HAMBURG, Zaturdag 19 Aug. Slotkoersen: 3 pCt. Russen 60½; Spanje 44½; 1½ pCt. Dito 37½; Vereins-Bank 98½; Noord-Duits. Dito Wissel: Londen —; — Amst. —.

PARIJS, Vrijdag 17 Augustus (*Particuliere Correspondentie.*)

Het ontbreekt op dit oogenblik weder geheel aan bepaalde berigten: er een stilstand in den stand van zaken, waarvan de beurs gebruik heeft gemaakt de 3 pCts Rente, door disconteringen geholpe, weder op 68 te brengen. aar het schijnt zal ook de Koning van Napels van dezen stilstand geuik maken, om, ondersteund door Oostenrijk en Rusland, de gevaren, elke hem zoowel van binnen als van buiten bedreigen, zoo mogelijk af wenden. Naar men wil, tracht Oostenrijk eene conferentie wegens de aliaansche aangelegenheden op het tapijt te brengen. De Napelsche regeng heeft tot de opheffing der Garibaldische comité's voor de verkiezingen sloten (*reeds per telegr. gemeld*), waarvan het programma verbanning des onings en aanhechting aan het Italiaansche koningrijk is, en wier hoofdandidaten Garibaldi, Cosenz, Turr, Medici, Nino Bixio Corini, oerio c. s. zijn. Aan de beurs is het zonderling gerucht in omop dat Garibaldi een onderhoud met Victor Emanuel te Turyn ou gehad hebben. Men verzekert dat aan den *Constitutionnel* last is geven, om eene reeks artikelen tegen de geestelijke vereenigingen in het gemeen en tegen die van de H. Vincentius van Paula in het bijzonder, plaatsen. Wanneer de openbare meening eerst behoorlijk bewerkt is, al later de *Moniteur* eene nota bevatten, waarbij zij worden opgeheven. De Heer Prévost-Paradol lijdt aan heimwee voor ... het *Journal s Débats* en zal tot dat blad terugkeeren, waar hij met opene armen al ontvangen worden. De *Courrier de Paris* na eerst van de eene hand n de andere te zijn overgegaan is eindelijk de eigendom eener maatchappij geworden, aan het hoofd waarvan Emile de Girardin, Ollivier en Darimond staan. Als commanditaire vennoot wordt Prins Napoleon genoemd. Het berigt, dat de kolonel Turr getrokken kanonnen, enz., met ich van hier gevoerd heeft, wordt in officiele kringen tegengesproken. Zonden de zaken voor Garibaldi slecht staan?

PARIJS, Zaturdag 18 Augustus.

(*Cohen's tel. corr. bur.*) Volgens de jongste berigten uit Italie, zal Garibaldi zijn plan van aanval den 20sten of uiterlijk den 25sten ten uitvoer leggen. Garibaldi zal met 15,000 man keurtroepen op de kust tusschen Salerno en Napels landen.

MARSEILLE, Zaturdag 18 Augustus.

De graaf en de gravin van Aquila, zullen heden avond over Parijs naar Londen vertrekken.

PER TELEGRAAF.

LONDEN, HEDEN, Zondag 19 Augustus.

De *Observer* meldt, dat het gewone jaarlijksche ministerieel diner aanstaanden Woensdag zal plaats hebben, en dat het parlement den 29 Augustus zal worden geprorogeerd.

De *Sunday Times* meldt dat een volledig uitgerust regement Engelsche vrijwilligers voor het leger van Garibaldi reeds is gevormd, en tegen het einde van deze week gereed tot inscheping zal zijn.

KOPENHAGEN, HEDEN, Zondag 19 Augustus.

Binnen: Rembrandt, S., Amst. n. Koningsbergen.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, Zondag 20 Augustus.

Gisteren zijn uit de eerste hand verkocht 18 v: Maryland Tabak, per Asia

Gisteren verkocht van Rogge 126 ℔ Pruis. *f* 209 bij partij.

ROTTERDAM, 18 Aug. Tarwe: 154 ℔ Bovenl. *f* 345; 163 ℔ Straal sunder *f* 400.

LEIDEN, 18 Aug. Boter: 1ste kwal. per ¼ vat *f* 44 a 50, dito 2de *f* 34 a 43; dito per Ned. ℔ *f* 1.10 a 1.25 en *f* 0.95 a 1.07½.

Wintertarwe *f* 11.50 a 12; Zomer dito *f* 9.50 a 10; Winterrogge *f* 7.50 a 8; Zomergarst *f* 5.50 a 6; Chevaliergarst *f* 6.50 a 7; zware Haver *f* 4.50 a 5; ligte dito *f* 3.75 a 4; Duivenboonen *f* 8 a 8.50; Paardenboonen *f* 7 a 7.50.

LEEUWARDEN, 17 Aug. Boter *f* 44.50.

DEVENTER, 17 Aug. Tarwe *f* 11.25 a 12; Rogge *f* 6 a 7; Boekweit *f* 7 a 8; Garst *f* 4.50 a 5.50; Boter *f* 18.50 a 20 per ⅛ ton; Eijeren *f* 2.50 de 100 stuks; Aardappelen *f* 1.50 a 2.50 per Ned. mud; Was *f* 97 a 98; Honig *f* 15 a 16 per 50 Ned. ℔; Koehuiden 38 c.; Pinken dito 40 c.; Nuchtere Kalfsvellen *f* 1.80 a 1.90; Paardenhuiden *f* 5 a 7 per stuk; vette Varkens (ruw) 50 c.; magere dito 27 a 30 a 35; Biggen *f* 7 a 9 a 10 per stuk; Kippen 40 a 50 c.; Eenden 60 a 70 c.

ANTWERPEN, 18 Aug. *Koffij* ferm; tot op nieuw verbeterde prijzen werden heden 1200 b. Domingo en 250 b. Brazil verhandeld. — Van *Rijst* vonden c. 800 b. Rangoon en 400 b. Aracan tot *f* 8 koopers. — *Granen* zeer vast; voor Amerik. Tarwe werd heden *f* 14¼ betaald; roode Oostzee Tarwe bedong insgelijks *f* 14¼, en bonte Dantz. *f* 14¼; Rogge met weinig handel, wegens de hooge prijsvorderingen der houders. — *Lijnzaad*: Berdianski zeilende a *f* 13¼ gedaan.

AALST, 18 Aug. *Hop* werd ter markt van heden a 100 fr. verkocht. De vraag duurt voort. De plant gaat te niet door de insecten en het ongunstig weder.

HAVRE, 16 Aug. Bij levendige vraag naar *Katoen*, voornamelijk très bas, werden heden ca. 2000 b. verhandeld.

HAMBURG, 17 Aug. *Koffij*: Ten gevolge der laatste Rio berigten, ruim 1/16 sch. hooger. De verkoopen bestonden uit 5000 b. Trilados a 6 12/16, 13,000 b. gewasschen Laguayra van 7¼ a 7 4/16. Zeilende per Imperieuse 5200 b. Santos, per Willink 3000 b. dito en 6000 b. diverse soorten in loco, alles tot geheime prijzen. — *Granen* stil.

LONDEN, 17 Aug. *Suiker*: West-Ind. soorten stil; zoo in veiling als uit de hand werden heden 732 v. verkocht, uitmakende een totalen omzet voor deze week van 2592 v. in enkele gevallen tot flaauwere prijzen en voor Mauritius en Bengaal tot eene verlaging van 6 p.; van Manilla hebben 3000 z. gemeen bruin nemers gevonden a 37 sh., 2350 z. a 37.3 en 10,000 z. a 36.9. — *Koffij*: Voor Costarica werden de volle prijzen bedongen; in veiling zijn ruim 3700 b. grootendeels verkocht. — *Rijst* minder geanimeerd. Men verneemt den verkoop van 7 a 8000 b. Aracan van 10 a 10.3. Eene lading van 688 ton Aracan werd te Liverpool verkocht a 11 sh. — Van *Katoen* zijn de prijzen in deze week ⅛ p. gestegen. — *Lijnzaad*: Eenige partijen Calcutta vonden op levering koopers van 52 a 52.6. — Schotsch *IJzer* stil op 51.6. — *Lijnolie* 30.3. — *Cocosolie* flaauwer. — *Talk* in loco 51.6, Aug. 51.3, Sept. a Dec. 51.3, Jan. en Maart 51.6.

LONDEN, 17 Augustus. Er was slechts een kleine aanvoer van Engelsche Granen, maar de toevoer van vreemde was vrij belangrijk, ook van Spaansche en Amerikaantche Bloem. Engelsche Tarwe werd tot ruim vorige prijzen verkocht: Witte 65 a 70 sh.; Roode zware 62 a 63 sh.; goede 59 a 61 sh.; gemengde en Witte Dantzig 66 a 68 sh.; Rood Oostzeesche 62 a 63 sh.; Rostock 64 sh.; Russische 53 a 58 sh. Meel vast; prima 54 a 58 sh.; mindere soort 42 a 44 sh.; Fransche 45 a 50 sh.; Spaansch 46 a 48 sh.; Amerik. per vaatje 29 a 32 sh. Gerst 29 a 30 sh. Mout, Boonen en Erwten als voren. In Haver werd vrij wat omgezet; iets boven de vorige noteringen. Zaden vast.

ZANTE, 7 Aug. *Krenten*: Het weder blijft gunstig voor den oogst, die geraamd wordt op 11 a 12 millioen ℔.

NEW-YORK, 4 Aug. *Katoen* stil met weinig vraag tot vorige prijzen Middl. Upland 10½. — *Koffij* zeer vast, W. I. soorten en Java zijn ¼ c. hooger. De invoeren van 1 Jan. tot 31 Julij bestonden uit 299,943 b. tegen 474,957 b. gedurende denzelfden tijd van het vorig jaar. — *Verfhout* flaauw, de omzet bepaalde zich tot 200 ton Domingo Campèche van 13.50 a 14.50, meest voor behoefte, aangezien de vrachten te hoog zijn tot uitvoer naar Europa. — *Huiden* voortdurend flaauw. De voorraad bedraagt 336,300 st. tegen 211,100 st. in 1859. — *Honig*: Voor cons. zijn 20 v. Cuba verkocht a 66 c. — *Terpentijnolie* nagenoeg onveranderd; de verkoopen bestaan uit 2500 v. van 39 a 39½ c. voor New-York, 38 a 38½ c. voor Shipping en 37½ a 38 c. voor Straight. — *Harst*: Men heeft verkocht 1800 v. a 1,42½ zeilende en 1,45 voor disp. — *Rijst* niet williger, de prijzen zijn ten faveure der koopers, voor premie werd 4.87½ betaald. — *Specerijen*: voortdurend flaauw. — *Suiker* vaster en met meer vraag. — Van *Talk* zijn 70,000 ℔ prima verkocht a 10⅛ c. en 10,000 ℔ a 10¼ c. — *Granen*: Tarwe met eenige vraag voor export. Sedert drie dagen zijn 234,500 bushels verkocht: Milwaukie Club van 1.21½ a 1.23; witte van het zuiden 1.39 a 1.40; n. roode 1.22 a 1.25. Maïs goed gevraagd tot volle prijzen. Rogge stil. Voor Meel werd eene verhooging bedongen van 10 a 15 c.

CHARLESTON, 28 Julij. *Rijst* lusteloos; in het laatst der week heeft men 300 v. afgedaan van 4 1/16 a 4½.

PHILADELPHIA, 2 Aug. *Quercitron* zonder voorraad; N°. 1 te noteren 27.50. — *Tabak* zeer stil. — *Koers* op Amst. 41½ a ⅝.

WILMINGTON, 22 Julij. *Terpentijnolie* ½ c. lager; de verkoopen bedragen 1109 v. van 34½ a 35½ c. — *Harst* flaauw, ord. 1.10, zijnde 5 c. lager.

RIO-JANEIRO, 25 Julij (per telegraaf via Lissabon). De prijzen van *Koffij* zijn sedert het vertrek der Engelsche paketboot 200 reis gestegen; good first 6400 a 6500 reis. Voorraad 35,000 b. — *Koers* op Londen 26 a 25½

Fondsen en Beurstijdingen.

LONDEN, Vrijdag 17 Aug. De stemming der Engelsche markt is heden geheel veranderd en de notering ¼ pCt. hooger. Er had eene verbetering plaats van ½ pCt. in 6 pCt. Turken en ¼ pCt. in oude dito; Sardinische 5 pCt. waren ½ pCt. lager en 3 pCt. Portug. ¼ pCt.; Russen 3 pCt. rezen ¼ pCt.

Consols 3 pCt. cont. 92¾ a 93; Dito op 6 Sept. 93; Braz. 5 pCt. 100; Dito op 31 Aug. 100; Dito 4½ pCt. 1852 87½; B.-Ayres 6 pCt. op 31 Aug. 88; Dito Uitg. 27 a 28; Chili 6 pCt. 103; Denem. 5 pCt. 101; Portug. 3 pCt. 1853 43½ a 44; Dito op 31 Aug. 43¾ a 44; Russen 4½ pCt. 94¼; Dito 1860 N. Leening 1 pCt. premie; Dito 3 pCt. 63¾ a 64¼; Sardinie 5 pCt. 82 a 83; Dito op 31 Aug. 82½; Spanje 1½ pCt. op 31 Aug. 40⅝; Dito Cert.-Coup. 5⅛, ¼ a ½; Turken 6 pCt. op 31 Aug. 73¾ a 74¼; Dito N. Leening 59¼; Dito op 31 Aug. 59½ a 60; Dito Geguarand. 4 pCt. 100½; Antwerpen-Rotterd. Spoorweg £ 5½ a ½.

Scheepstijdingen.

Gepraaid, 15 Julij; op 10° 28′ N. Br. 27° 4′ W. L.: Lonise, Meijer, v. Hamburg n. Bat. — 17 Julij; op 12° 49′ N. Br., 26° 22′ W. L.: de Vrede, Terbruggen, v. Rott. l. v. Rangoon n. Melbourne. - Eersteling, Mann, v. id. n. Bat. — 1 Aug.; op 39° 10′ N. Br., 37° W. L: Hendrina, Hofker qq, van Banjoew. n. Rott. — 7 Aug.; op 44° 16′ N. Br., 27° 40′ W. L.: Graaf Dirk III, Rotgans, v. Banjoew. n. Amst. — 9 Aug., op 45° 37′ N. Br., 23° 40′ W. L.: Curaçao, Wolking, v. Oud Calabar n. Amst. 80/d. reis. — 15 Aug., bij de Singels: Maria Adolfina, Blom, Amst. n. Bat. - Henrietta, de Veer, id. n. id. - Ouderkerk aan den Amstel, Kramer, id. n. id. - Pegasus, Hofker, id. n. Suriname. - Cuba Paket, ..., id. n. Havana.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL, 19 Aug.; Stad Dockum, van der Werff, Bat. - Adelyde, John Niel, Cuba, l. v. Falmouth. - Ceres, Curry, Taganrog, l. v. id. - Eendracht, de Boer, Galatz. - Willem III, (S.), Swart, Marseille. - Breeze, Philiskirk, Sunderl. - Alf, Andersen, Archangel. - Vr. Clara, Dora, Riga. - Grev Wedel Jarlsberg, Andersen, Nerva. - Wingolf, Gyde, Drammen.

VLIE, 17 Aug.; Margaritha Hillegonda, Pekelder, Petersb. - Dieuwerdina, de Jong, Stettin. - Skoneia Bonde, Svenssen, Carlscrona. - Anna Dresina, Thogersen, Trelleborg. - Thia, Pothuis, Oudsoen. - Aurora, de Jong, Petersburg. - Alida, Brouwer. Riga. - Anna Rebecka, Behrends, Dantzig. - Juffer Esse Mensinga, Bragt. id, - Elisabeth, Top, id. - Rensina, Kramer, Prestöe. - Willem, de Boer, Oudsoen.

HELVOETSLUIS, 18 Aug.; Jason, Lammerts v. Bueren, Bat., l. v. Brouwershaven. - Generaal Michiels, de Wilde, id., vertr. 6 Mei. - Gouverneur Schomerus, Walter, Kust v. Guinea, met verlies van stengen en van groote ra. - Lelia, Gabourit, Requéjada. - Urania, Banting, Londen. - Annabella, Clark, Alloa. - Admiraal Cator, S., Hartlepool. - Josephine, Schnieders, Riga. - Barbara, Olthauss, id. - Johanne Kirstine, Anderson, id. - Elisabeth Gravelaar, Kok, Koningsb. - Merwestroom, de Goede, Bergen.

BRIELLE, 18 Aug.; Levant, S., Havre.

MAASSLUIS, 17 Aug.; John & Charles, Hopkins, Rochester, - de Hoop, van der Gaauw, Ysland.

BOLDERAA, 13 Aug.; Johanna, Schleinhege, Amst. - Frowina Elisabeth, de Jonge, id. - Aletta. Mehling, Rott. - 14 Aug.; Rensina, Prak, id. - Zeeploeg, van der Wall, Amst. - Christine, Johnson, Schied.

PILLAU, 15 Aug.; Vrouw Wijka, Panjer, Londen.

DANTZIG, 15 Aug.; Concordia, J. J. Dijk, Amsterdam. - Aafke, P. Fehr, Harlingen.

RUGENWALDE, 7 Aug.; Karen Knuth, J. Gaarn. Amsterd.

Bij KOPENHAGEN, 16 Aug.; 2 Gebroeders, de Groot, Petersb. n. Amst. - Mettje Schonfeld, v. Dijk, id. n. Harlingen. - Geertruida Speelman, Speelman, id. n. id.

CHRISTIANIA, 10 Aug.; Hanna Christensen, Wathne, Amst. — 11 Aug.; Tromp en de Ruiter, Tromp, Wezer.

HAMBURG, 16 Aug.; Jonge Pieter, Hamstra, Rotterdam. — 17 Aug.; Amsterdam, S., Amsterdam.

NORDEN, 13 Aug.; Annette, Strackholder, Amst.

LEER, 16 Aug.; Bernhardina, Klöfkorn, Amst.

EMDEN, 12 Aug.; Vrouw Trientje, Barghoorn, Gron.

LONDEN, 16 Aug.; Sophia Elisabeth, v. d. Hoef, Newyork.

IPSWICH, 16 Aug.; Eagle, Garwood, Amst.

YARMOUTH, 16 Aug.; 2 Gezusters, de Jong, Nieuwe Diep.

HARTLEPOOL, 15 Aug.; Catherina, Gauthier, Amst.

SUNDERLAND, 15 Aug.; Corsair, Clowthon, Amst. - Maria, Evelijn, id. - Beaver, Turner, Nieuwe Diep. - John & Edwin, Sharp, Rott. - Myrtle, Meldrum, id. - Rainbow, Lothian, id. - Mathew & Ann, Meldrum, id. - Elizabeth & Jane, Graham, id.

SHIELDS, 15 Aug.; Astre, Darmer, Amst. - Herzog Bogislaw, Benzow, id. - Jantina Gesina, de Haan, Gron. - Paragon, Robertson, Rott. - Margaretha, de Jong, id. - Grace, Chaytor, Schied. — 16 Aug.; Aukje, Teensma, Amst. - Zeldenrust, Loman, Zwol. - Catharina, Zeegers, id. - Arrow, O'Neil, Rott. - Antilles, Rendall, id. - Meglee, Brown, id. - William, Nosworthy, id. - Queen Victoria, Mitchell, id. - Fifteen, Lord, id. - Bird, Walker, id. - Johannes, van Eijck, id. - Catharina Hoffland, Hazewinkel, id.

LEITH, 15 Aug.; Concordia, Tunteler, Petersburg.

ABERDEEN, 15 Aug.; Catharina, Feiken, Petersburg.

Bij FALMOUTH, 17 Aug.; Mary Ross, Meijer, Bat. n. Hamb.

Bij DUNGENESS, 16 Aug.; Mary Annah, Grace, Rott. n. New-Orleans.

Bij DOVER, 16 Aug.; Gelderland, Crap Hellingman, Amst. n. Padang. - Dictator, Zeriga, id. n. Cardiff. - Ouderkerk a/d. Amstel, Swart, Rott. n. Bat.

DEAL, 17 Aug.; Gitana, Schots, Rott. n. Quisembo. - Burlington, Keene, id. n. Cardiff.

MARSEILLE, 16 Aug.; Rhône, S., Rott. - Virginie, Moulin, Sumatra.

MESSINA, 11 Aug.; Jonkvrouw Geertrui, Bouwen, Napels.

CONSTANTINOPEL, 3 Aug.; Andreas, Noord, Gloucester n. Galatz, heeft de reis voortgezet.

UITGEZEILD.

TEXEL, 18 Aug.; Lion, (S.), Londen.

VLIE, 16 Aug.; Prins Albert, Clare, Leith. - Stientje Roëmeling, Bruins, Newc. - Rembrandt, S., Koningsb. - Marie, Visser, id. - Maria Bertha, Preuss, Avontuur. - Hendrika, de Jong, id. - Notaris van Boekeren, Boon, id. - Bonheur, Pommer, id. — 17 Mei; terug uit Zee: Médéa, S., Hull.

HELVOETSLUIS, 18 Aug.; Johanna Maria, Wilhelmie, Bat., via Brouwershaven. - Stad Dordrecht, S., Londen. - Albatros, S., Liverpool. - Louisse, S., Grangemouth. - Holyrood, S., Leith.

BRIELLE, 18 Aug.; Cologne, S., Londen. - Aurora, S., id. - Unity, Mann, Newc. - Unity, Colversson, id. - Lord Raglan, S., id. - Killarney, S., Goole.

KROONSTAD, 10 Aug.; Mary Noach, Lotinga, Roskamp, Amst. — 11 Aug.; Diana, Giezen, Amst.

BOLDERAA, 13 Aug.; Lisette, Velt, de Maas. - Anna, Jongebloed, id. - Jeantine, Eefting, Holl. - Diamant, Hansen, id. - Geesina, Mulder, id.

DANTZIG, 11 Aug.; Otto, Faber, Dokkum.

HAMBURG, 16 Aug.; Catharine, de Roth, Zwolle. - Anna Meta, Schumacher, Rotterdam.

WOLGAST, 15 Aug.; Geertruida, Rasker, Gron.

LEER, 17 Aug.; Anna Zekelina, de Vries, Amst.

EMDEN, 12 Aug.; Margaretha, Mudder, Amst. - De Hoop, Oetzes, Gron.

QUEENSTOWN, 16 Aug.; State of Maine, ..., Callao n. Rott.

FALMOUTH, 16 Aug.; Saugeen, Knigt, Soerabaija n. Gothenburg.

PAIMBOEUF, 15 Aug.; Maria, Molenaar, Amst.

NANTES, 15 Aug.; Bonne Mère, Préaud, Rott.

NEW-YORK, 3 Aug.; Seth Sprague, Gillespie, Rott.

St. THOMAS, 24 Julij; Ceres, Beck, Haiti.

Rivierberigten.

ARNHEM, 18 Aug. Rijnhoogte 2 el 5 p. 5 d., gew. 3 d.

KEULEN, 18 Aug. Rijnhoogte 11 vt. 8 d. Keulsch (11 vt. 3 d. Rijnl).

Carga-Lijsten.

AMSTERDAM.

BATAVIA, A. R. Falck, van Duyvenboden (lading van het schip Java): 11047 z. Koffij, 1169 sch. Tin, 13 b. Peper, 1355 b. Bindr., N. H. M.

PETERSBURG, Zephir, Pekelder: 1187 tz. Rogge, Order.

DANTZIG, Jonge Pieter, Colle: 2658 sch. Rogge: Eltzbacher en C°.

Aangekomen Passagiers.

Van BATAVIA, per d'Elmina, kapt. Teengs: De Heeren R. M. Donema en H. Friederich.

Van BATAVIA, per Jason, kapt J. H. Lammerts van Bueren: De kolonel der marine Westerouën van Meeteren; de kolonel Koster en familie; de Heer Muller en familie; de Heeren Jutting, Mansveldt, Tindal, en twee Javaansche bedienden.

VEROORDEELINGEN.

Wegens Policie-Overtredingen bij de vier Kantongeregten te Amsterdam, gedurende de maand Julij 1860.

116 personen ter zake van het, zonder noodzaak, rijden met karren op de kleine steenen.

17 personen ter zake van het als voerman zich plaatsen op rijtuigen, niet tot vervoer van personen bestemd en niet ingerigt om van den bok te worden bereden.

20 personen ter zake van het rijden met kruiwagens in verboden rigting.

12 personen ter zake als boven met aangespannen rijtuigen.

4 personen ter zake van het op de vordering der beambten van policie niet kunnen vertoonen van het bewijs, dat zij als voerman waren ingeschreven.

4 personen ter zake van het onbeheerd laten staan van aangespannen rijtuigen.

17 personen ter zake van het buiten noodzaak belemmeren van den openbaren weg.

10 personen ter zake van het bezigen van den openbaren weg tot bergplaats zonder vergunning van Burgemeester en Wethouders.

4 personen ter zake van het uitstallen buiten de stoepen hunner woningen, zonder vergunning van Burgemeester en Wethouders.

4 personen ter zake van het aflaten van goederen, zonder de voorbijgangers te waarschuwen.

3 personen ter zake van het niet sluiten van naar buiten openslaande luiken, van de door hen bewoonde perceelen, tusschen zons-onder- en opga

8 personen ter zake van het niet reinigen der voor hunne woning gelegen straatgoot.

2 personen ter zake van het op de straat uitkloppen van kleeden, .. den daartoe bepaalden tijd.

15 personen ter zake van het werpen van vuilnis in de gracht.

2 personen ter zake van het op de straat buiten de openbare waterpla en verrigten van datgene, waartoe die inrigtingen bestemd zijn.

2 personen ter zake van het hangen van goederen over leuningen v bruggen.

1 persoon ter zake van het op zijn vaartuig te bleeken hangen van g deren na 11 ure des voormiddags.

15 personen ter zake van het ten verkoop voorstaan met visch, op da toe niet aangewezen plaatsen.

3 personen ter zake van het verkoop voorhanden hebben van bedorven vis

1 persoon ter zake als boven van brood, hetwelk niet gaar en goed do bakken was.

1 persoon ter zake van het verkoop van zamengestelde geneesmiddel zonder daartoe bevoegd verklaard of geautoriseerd te zijn.

2 personen wegens het doen rondbrengen van brood in manden, waar de naam des bakkers niet met duidelijke letters stond uitgedrukt.

2 personen ter zake van het niet aangeven van bij hen gehuisve vreemdelingen.

2 personen ter zake van het niet voorzien van buurtletter of buurtno mer van aan hen toebehoorende perceelen.

1 persoon ter zake van het vervoeren van goederen voor meer dan d personen naar eene plaats waarop een marktveer bestaat.

1 persoon ter zake van het vervoeren van wild in gesloten vischtijd.

6 personen ter zake van het geopend houden hunner tapperijen tussche middernacht en een half uur vóór boomklokluiden.

EEN BLIK OP DE TENTOONSTELLING VA DE MAATSCHAPPIJ TOT VERBETERING VAN DEN WERKENDEN STAND.

Het meerdere of mindere nut van het houden van tentoonstellingen langen tijd een vraagstuk geweest, dat tot zeer uiteenloopende gevoele heeft aanleiding gegeven. In den tegenwoordigen tijd is men het vrij a gemeen eens, dat weinige midden meer geschikt zijn om industrie e kunst te bevorderen en te ontwikkelen dan tentoonstellingen, waar, door h uitloven van medailles of premiën de naijver wordt opgewekt, en de fabrieka bovendien de kans heeft, niet alleen dat de voortbrengselen zijner nijverhe meer bekend en de algemeene aandacht er op gevestigd wordt, maar ook dat d bezoeker, opgewekt door het nieuwe en schoone van het tentoongestelde voo werp tot den aankoop daarvan overgaat; waar hij dus volgens de zin spreuk der medaille uitgereikt door de Maatschappij tot Verb. v. d. werk stand: „Eer en voordeel" behalen kan. Op een congres voor eenigen tij hier te lande gehouden is bovendien de vraag ter sprake gebragt, waa uit meer nut voortvloeide: uit het houden van groote algemeene, dan we van kleine, partiële tentoonstellingen, welke vraag in den laatsten zin be antwoord is. Wij vereenigen ons om verschillende redenen geheel met dez ienswijze. Eene groote tentoonstelling toch levert noch voor den exposant noch voor den bezoeker groote voldoening op; voor den fabrikant omda zijn werk onder de veelvuldige dergelijke voortbrengselen als het war verdwijnt, of wel omdat zooveel meer schitterender, al zij het dan ook nie nuttiger voorwerpen de algemeene aandacht boeijen, en voor den bezoeker, om dat juist de talrijkheid en verscheidenheid van het tentoongestelde het hem on mogelijk maken alles naauwkeurig gade te slaan, zoodat hij, na ter naauwer nood van zijne verbazing over de pracht van het geheel, de vindingrijkheic van den menschelijken geest, den vooruitgang der nijverheid bekomen t zijn, vaak het gebouw verlaat, met een slechts oppervlakkig beeld va het geheel, zonder echter zijne aandacht op eenig voorwerp in het bijzon der te hebben kunnen vestigen. En juist om deze redenen vinden wij het een gelukkig denkbeeld van de Maatschappij tot Verbetering van de Werkenden Stand, toen zij besloot eene jaarlijksche tentoonstelling va nijverheid in het leven te roepen. In het afgebakende, het meer beperkte van het doel dat deze Maatschappij tracht te bereiken, ligt eene waarborg te meer voor het welslagen harer pogingen. (1)

Gevolg gevende aan het door ons kenbaar gemaakte voornemen, toen wij van de plegtige opening dezer tentoonstelling op Donderdag jl. melding maakten, hebben wij ons gehaast haar andermaal te bezoeken. Met voordacht hebben wij dit opstel een „*Blik*" op de Tentoonstelling genoemd, daar het geenszins ons plan is eene critische beschouwing van al de ingezonden voorwerpen te leveren, waartoe ons de ruimte ontbreekt, terwijl wij ook geene bepaalde volgorde bij de bespreking der verschillende nommers zullen in acht nemen. Ons doel is om, door de aandacht van het publiek op eenige der geëxposeerde voorwerpen in het bijzonder te vestigen, de belangstelling in deze Tentoonstelling in het algemeen op te wekken, welke belangstelling zich, zoo wij hopen door een talrijk bezoek toonen zal; mogten wij door deze regelen daartoe iets bijdragen, dan gelooven wij naar ons beste vermogen te hebben bijgedragen tot ondersteuning van het streven der maatschappij: De bevordering der inlandsche nijverheid.

De belangstellende lezer gelieve ons dus met zijne verbeelding naar het gebouw der tentoonstelling op den O. Z. Voorburgwal voorbij de Korte Niezel te volgen; wij zijn aangekomen en na een gang te zijn doorgeloopen gaan wij een gemakkelijken breeden trap op en bevinden ons aan den ingang der zaal, waar wij een oogenblik stand houden en met welgevallen onze blikken op het aangename, harmonische geheel laten rusten. Hoeveel heterogene bestanddeelen gij hier ook bij elkander vindt, toch maakt de zaal op u niet het effect van een pakhuis, gevuld met goederen van verschillenden aard; de schikking der voorwerpen is uitmuntend. Vlak tegenover den ingang is eene buste van Z. K. H. den Prins van Oranje, beschermheer der vereeniging geplaatst; daarboven prijkt eene sierlijke draperie van Nederlandsche en Oranjevlaggen, welke aan weerszijden opgenomen, zich langs de beide ramen verbreedt en daar langs afdaalt, waardoor het licht getemperd wordt en in de zaal, die daarenboven op deze wijze doelmatig is afgesloten, een aangename toon heerscht. Bij den ingang doen zich drie wegen of gangen voor; wij kiezen den midden weg; regts aan het eind daarvan ontmoeten wij het zilveren tafelmiddenstuk, vervaardigd in de fabriek van den Heer Gillis Grevink, waarvan wij reeds in ons blad van 6 Julij jl. eene uitvoerige beschrijving geleverd hebben. Het doet ons genoegen dit kunstproduct hier weder aan te treffen, en hoewel wij het reeds vroeger met aandacht beschouwd hebben, blijven wij er toch ook nu eene wijl bij vertoeven, als bij een ouden bekende, waarmede wij volgaarne de kennismaking weder aanknoopen, en waarin wij bij elke nieuwe ontmoeting nieuwe schoonheden opmerken. Zoowel de bewerking als de teekening en stijl is uitstekend. Als kunstwerk verdient het de eerste plaats op deze tentoonstelling en het is daarom ook en niet om deszelfs kostbaarheid, dat wij het eerst van dit schoone voortbrengsel van den Heer Gillis Grevink melding maken, dien wij bij herhaling met zijn heerlijk geslaagden arbeid geluk wenschen.

Daar wij nu toch aan de rubriek *goud- en zilverwerk* van den catalogus bezig zijn, wenden wij ons om en bewonderen een sierlijk bewerkten zilveren sigarendrager door E. A. van Gelder, benevens eenige andere voorwerpen van zilver, ingezonden. R. R. Citroen zond een inktstel van zilver, dat door schoonheid uitmunt; ook zijn schaakbord met zilveren en vergulde figuren is de bezigtiging overwaardig. Alvorens wij van het goud- en zilverwerk afscheid nemen vestigen wij de aandacht op een zilveren lucifersdoosje van F. P. van Oostvoorn, dat net bewerkt, maar niet zoo zeer belangrijk is door schoonen vorm of anderzins, dan wel door eene geheime sluiting, waaraan velen, die niet met het *geheim* bekend waren, vergeefs hunne krachten beproefd hebben.

Wij keeren thans weder op onze schreden terug en blijven staan voor de drukproeven van Oostersche schriften van den Heer N. Tetterode, door den inzender gegraveerd. Verschillende letterschriften als Makassaars N°. 1 en 2, Japansch N° 1, 2, 3 en 4, Bataks N°. 1 en 2, Mandailiengsch wekken de belangstelling. Ook de drukproeven van wisselplaten van denzelfden, gedrukt op de boekdrukpers, verdienen uwe aandacht, alsmede het kistje inhoudende proeven van glas-, zink-, staal-, zink-letterspecie en drukletters, langs galvanischen weg met een laag koper overtrokken, en de collectie vignetten in galvanisch koper. Deze verzameling is een waar sieraad der tentoonstelling. Van hier begeven wij ons naar de lijst met proeven van houtgravuren, ingezonden door Gebr. van Es, die ons niet zoo bevallen als hunne daar onder geplaatste proeven van natuurdruk, welke inderdaad schoon genoemd mogen worden. Vervolgens blijven wij staan voor de fraaije verzameling wis-, natuur-, heelkundige, optische en verdere instrumenten van A. en B. Schmeink te Arnhem; de vreeselijk glinsterende en scherpe chirurgische instrumenten zullen menigen bezoeker eene koude rilling aanjagen; intusschen vestigen wij de aandacht van heelkundigen op deze collectie, wegens hare volledigheid en uitgebreidheid. Mogten zij lust gevoelen tot aankoop van eenige dezer instrumenten, ook daartoe bestaat gelegenheid, en een der oppassers zal hen op hun verlangen bereidwillig met den prijs bekend maken. Van de twee pianino's van H. Schultze, te Leeuwarden voldoet ons N°. 309 het beste; beide zijn sierlijke meubels en naar het ons toeschijnt van eene soliede constructie; de toon kon misschien krachtiger, voller en ronder zijn. Wij wenschen den inzender vele koopers toe, van de soort, waarvan wij dezer dagen gewag vonden gemaakt. In Groningen namelijk kwam een boer in een piano-magazijn en op eene fraaije pianino wijzende, vroeg hij, hoeveel deze kosten moest. Het ant-

(1) *Het is daarom dan ook, dat wij met eenige bevreemding de toelating van drie grasgroene Schilderijtjes hebben opgemerkt; niet alleen omdat zij op den naam van kunst-product geene aanspraak kunnen maken, maar ook omdat zij in elk geval op eene tentoonstelling van nijverheid niet te huis behooren. Een oogenblik kwam de gedachte bij ons op, dat de expositie wegens de lijsten plaats had; doch eene nadere beschouwing daarvan en een blik in den Catalogus deed ons onze dwaling inzien; in den laatsten toch staat: „Drie Schilderijen in vergulde lijsten."*

[illegible] De boer zeide daarop, dat men het stuk maar hoefde pakken, dan zoude hij het medenemen. De winkelier verzocht hem [illegible] uren uitstel, om de planino naar behooren te doen stemmen. De landman oordeelde, dat zulks overbodig was en antwoordde: „Der wordt niet op speult man; de wichters op ons dorp hebben alle piajino's en nou willen mien dochters ook zoo'n ding hebben." Onze stadgenoot J. J. Nissen zond insgelijks eene zeer schoone pianino. Onder de sierlijke meubelstukken verdient eene schrijftafel van J. L. en H. Meuring inzonderheid vermelding; ook die voor eene dame van dezelfden munt uit door schoonheid en elegance. De rijk met verschillende houtsoorten ingelegde ronde tafel van G. Urban is een werk, waaraan moeite noch tijd gespaard is. Dezelfde zond twee gemakkelijke kantoorstoelen met goud- en zilverleder bekleed. Het buitengewoon gemoesd mahoniehout kamerbuffet van D. Kappelhoff verdient insgelijks met aandacht beschouwd te worden. De palisanderhouten ingelegde salontafel van H. H. Carstens is een der schoonste in deze soort van meubelen. Niet minder voldoet het geschilderd werktafeltje van W. G. F. Heymans, als esdoorn met differente houtsoorten ingelegd. Loggen en Zn. hebben een ovalen spiegel in rijk vergulde lijst ten toon gesteld, welke zeer prachtig is.

De ijzeren brandwaarborgkast in den vorm van een bonheur du jour, met metalen spiegeldeuren ingezonden door Cramer, Elsenburg en C^o., is zeer schoon bewerkt en wel waardig dat wij er een oogenblik bij stilstaan. Of zij bij een eventuelen brand aan het doel zou beantwoorden kunnen wij niet natuurlijk niet beslissen, hoewel wij geene reden hebben daaraan te twijfelen, maar dit kunnen wij u verzekeren dat deze kast een fraai meubelstuk is, dat een uwer fraaije vertrekken voorzeker niet ontsieren zal; de koude welke gij bij de aanraking gevoelt toch, is noodig om u te overtuigen dat gij inderdaad ijzer en geen mahoniehout voor u ziet en stalen in plaats van gewone spiegels. Een zuinigheidskagchel van dezelfden, welke bij eene zeer sterke warmte aan kolen slechts 2 ½ cent per uur zou noodig hebben, komt ons eenigzins fabelachtig voor; niet de kagchel, want dien hebben wij voor ons, maar de warmte welke hij in de winter met zoo geringe kosten verspreiden zou. G. van Heerde zond een ijzeren kookfornuis in, dat door doelmatige inrigting uitmunt. A. Blasing Jr. leverde eene geheime handschuifsluiting, bevestigd aan een stuk hout in den vorm eener kerkdeur; in deze sluiting bevindt zich eene gouden hand, die haar gesloten houdt. Eene demmekraant, kogel en zachtklinkend metaal: de ontsluiting geschiedt met of door de aanwijzing van een voorwerp. Becker en Budding te Arnhem exposeerden talrijke exemplaren dier bascules, balansen, enz. wier juistheid en naauwkeurigheid hunne vervaardigers befoemd hebben gemaakt. Van de doeltreffendheid der aardappel-schilmachine van A. Mendes da Costa en C. J. van de Waarschot konden wij ons niet overtuigen; aan dit werktuig is een papier gehecht, waarbij men verzocht wordt het niet in beweging te brengen, alvorens een aardappel op de daarvoor bestemde plaats te stellen. Onze voorliefde nu voor dezen afschuw van Bilderdijk is niet zoo groot, dat wij daarmede onze zakken garneren; huismoeders raden wij evenwel aan, zich bij het bezoeken der tentoonstelling van eenige dier bronnen van slechten genever te voorzien; zij zullen dan, wanneer zij de machine zien werken, misschien van het vooroordeel, dat hare meiden alleen dik schillen, genezen worden. Dezelfde fabrikanten zonden eene pers- en zuigpomp, die 50 voet water opvoert, hetgeen eene belangrijke verbetering mag genoemd worden, daar zoo wij ons niet vergissen, het maximum tot heden ongeveer 30 voet bedraagt.

De console van hout, gesneden en gebeeldhouwd door J. M. Bongers is een schoon bearbeid stuk; de daarop geplaatste gebronsde pleistergroep, voorstellende de drie gratien, is fraai van teekening; de lijnen zijn zuiver; de vormen onberispelijk; de graties zien er inderdaad zeer gracieus uit. Ook de console van hout gesneden door E.M. Lentz is sierlijk bewerkt. C. H. Schröder leverde eene spiegellijst, van hout gesneden; hoewel wij nu hout als versiering van een spiegel niet prefereren, erkennen wij dat de bewerking dezer lijst zeer verdienstelijk is. Het antique gebeeldhouwde vuurscherm van notenboomhout van A. Oomen te Breda is uitstekend fraai bewerkt. Onder het snij- en draaiwerk van hout, ivoor, enz., munten uit een echt ebbenhout spinnewiel met ivoor versierd, en een dito van satijnhout met ebbenhout versierd, benevens eene zwarte spiegel-étagère met figuur slingerende kolommen, alles van C. Fischer. B. W. van Laar zond een ivoren groep in (voorstellende de speelman) welke goed bewerkt en zeer karakteristiek is. J. H. Werner zond eene buste van Z. K. H. den Prins van Oranje (in ivoor) welke uitmunt door schoone bewerking en frappante gelijkenis, even als zijn Luther-kop. Bovendien leverde hij zes fraaije rottingen, waarvan 5 met schoon gesneden knoppen en een geheel van eenhoorn. De Jury schijnt, misleid door den Catal. (2), die van deze rottingen geene melding maakt ze voor fabriekaat van B. W. van Laar aangezien te hebben (zie de bekrooningen). Onder de gietwerken van metaal, enz. verdient genaamd te worden een plank met monsters zinkwerk-ornement van E. Apol, wiens gebronsde bloemvazen zeer fraai zijn, terwijl zij zich tevens door hunne matige prijzen (welke er bijgevoegd zijn) onderscheiden. P. A. Steyger zond een dozijn gegoten koperen letters en ander ijzer- of koperwerk, waaronder opmerking verdient een patent strijkijzer, dat door spiritus verhit wordt. Wij twijfelen of de zuinige huismoeder haar kolen-strijkijzer tegen dit nieuwe product zal verwisselen; de spiritus toch is op den duur een alles behalve goedkoop middel tot verwarming; vraag het slechts aan hen, die bijv. hunne thee op een spiritus-lampje doen trekken. De studerende uil van zink gegoten (natuurlijke grootte), door E. F. Grasman, te Utrecht, is een fraai kunstwerk.

Onder de rubriek drukwerken, enz., vinden wij door Tresling en C^o. ingezonden eene lijst, bevattende een diploma voor den Prins van Oranje, als beschermheer van het letterkundig genootschap door Oefening Grooter. Deze kleurendruk is zeer goed geslaagd en doet de pers dier Heeren eer aan.

J. H. W. Berges, exposeerde eene fraaije reliefmachine voor lithographie. Het kistje van L. Carkerine met Oostersche typen, gegoten op matrijzen, waarvan de stempels zijn gegraveerd door den inzender, pleit voor de bekwaamheid van den vervaardiger. De photographische gezigten in Holland van P. Oosterhuiszagen wij met genoegen; zij bewezen ons dat ook die kunstenaar in zijn vak vooruitgaat en doen ons de hoop koesteren dat Nederland niet langer in deze tak van kunst zoo ver bij het buitenland (inzonderheid bij Frankrijk) zal ten achteren staan. Daar wij nu toch over de photographie spreken, is het hier de geschikte plaats om te wijzen op de verzameling chemicalien voor de photographie van de Heeren Groote en Romeny. Wij zijn meermalen in de gelegenheid geweest om ons zoowel persoonlijk als bij anderen van de voortreffelijkheid zijner producten te overtuigen. In deze collectie vindt men alles bijeen wat voor de photographie dienstig is; de glasplaat en het schietkatoen (dat bestanddeel van het collodion) niet uitgezonderd. Dames raden wij echter aan niet lang voor deze fleschjes te vertoeven; de woorden ureum, mierenzuur, enz. mogten haar eens verschrikken; ook zou haar neus eenigzins onaangenaam aangedaan worden door de etherdamp, welke zich, niettegenstaande de fleschjes goed gesloten zijn, een uitweg heeft weten te banen.

De Heer J. H. Leliman heeft achttien stuks bouwkundige teekeningen, plannen, enz. ingezonden, welk getal van zijne onvermoeide werkzaamheid getuigt. Daaronder bevindt zich een fraai ontwerp eener dorpskerk; als ook dat van eene bewaarschool voor 200 kinderen, (bekroond door de Maatschappij tot Bevordering der Bouwkunst), bovendien verdient zijn plan van eene slagtplaats (Abattoir) voor Amsterdam, de aandacht.

Onder de voorwerpen van dagelijksch gebruik en luxe maken wij in de eerste plaats melding van de 14 stuks fijne gekleurde en witte dekens van J. C. Zaalberg en Zn. (niet Saalberg zoo als in den catalogus staat), te Leyden; waarvan de wol zoo blank en zacht is, dat ze op dons gelijkt. Aan een der verschillende groote stukken harde zeep van Zuidhoek en C^o. zoude men waarschijnlijk gedurende zijn geheele leven genoeg hebben om zich te scheeren. De zachte zeep van dezelfden, is van eene zeer schoone gelijkmatige groene kleur; bovendien zonden deze heeren diverse grondstoffen voor harde en zachte zeepen. W. A. van der Kaa leverde eenige differente paren laarzen en bottines, die elken dandy bekooren zullen en die ook wij met genoegen gezien hebben. Het stikwerk is uiterst fijn en net, het fatsoen keurig, de hakken zijn nagenoeg drie duim hoog. W. Uelman, te Breda, zond eene uitstekend fraaije banier voor een gild, van wit satijn met goud bewerkt. E. Lioni exposeerde 20,000 sigaren, welke voor een rooker een aantrekkelijk gezigt opleveren. Maar zoo gij uwe kinderen naar deze tentoonstelling wenscht mede te nemen, Mevrouw, breng ze dan niet voorbij de fleschen met diverse suiker- en chocoladwerken, en de verschillende figuren in suiker, alles zonder vormen gewerkt, van de Bont en Leyten, of ga in het voorbijgaan bij die firma aan en koop daar iets, dat later als equivalent kan dienen, want anders is het voor de kleinen eene ware Tantalus-straf. De verduurzaamde groenten van A. Kreunen zien er zeer dof uit, want zij zijn in bruin geschilderde blikken bussen vervat. De ingelegde vruchten van John Gay doen u watertanden. De kist en trommel met pijpen van H. van der Pool en B. van der Maas te Gouda zullen gewis de aandacht der liefhebbers van een pijpje niet ontgaan. J. Donaghy exposeerde een rek met schoone buksen en geweren, van wier uitmuntendheid wij ons bij herhaling en nog laatstelijk op het concours van den scherpschuttersbond hebben kunnen overtuigen. J. C. Stelling zond eenige zeer schoone lampen. Van de Gebr. Ravesteyn te 's Bosch merken wij op een kolom van beschilderde muursteentjes; van J. Engels Jr. eene lijst differente monsters geschilderde marmer- en houtsoorten, en van J. Wijdoogen eenige schoone rollen behangselpapier.

En hiermede nemen wij van de Tentoonstelling afscheid. Wij zijn overtuigd dat wij hier en daar nog wel iets over het hoofd hebben gezien dat waardig was vermeld te worden. Dit is echter onvermijdelijk, want wilden wij zulks voorkomen, dan zouden wij genoodzaakt zijn elk nummer van den Catalogus te bespreken. Zij, voor wie ons

„Stilzwijgen is een vloeck, die meer bijt dan kwaadspreken"

(2) *In den Catalogus zijn verscheidene fouten ingeslopen, onder anderen in het voorwoord en op bladz. 8 (bij N°. 323). Ook staan hier en daar voor twee voorwerpen hetzelfde nommer opgegeven. Wij vestigen de aandacht der Commissie, op deze zoowel storende als ontsierende fouten, opdat zij bij een herdruk of in een volgend jaar, daarop hare aandacht vestige.*

[illegible] al wordt er niet altijd ophef van gemaakt.

Ten slotte laten wij hier volgen de naamlijst der bekroonden, zoo als die door de jury voor deze tentoonstelling voorloopig is opgemaakt, terwijl nog later enkele bekrooningen verwacht worden van voorwerpen, waarvan de keuring nog niet heeft kunnen plaats hebben.

De gouden medaille aan A. en B. Schmeink te Arnhem en aan N. Tetterode te Amsterdam.

De zilveren medaille aan Gilles Grevink, J. Donaghy, H. H. Carstens, W. G. F. Heymans, Cramer, Elsenburg & Co., C. Fischer, Tresling & Co., Gebr. van Es, J. H. Leliman, J. C. Zaalberg & Zn. te Leijden, J. H. Thöne (voor glaswerk) en (waarschijnlijk) J. J. Nissen.

De bronzen medaille aan H. van der Pool, H. Dilcher, T. Smits Kelderman en ook waarschijnlijk H. Schultze, allen met loffelijke vermelding; de bronzen medaille alleen aan Gebr. Ravesteijn, Noordveen en C^o., J. L. en H. Meuring, Bekker en Buddingh, J. M. Bongers, C. H. Schröder, B. W. van Laar (?), P. J. van der Want Azn., B. van der Maas, E. F. Grasman, Groote en Romeny, A. Kreunen, John Gay, W. Uelman, E. Lioni, J. van Oerle, J. B. Voskamp, J. C. van Veeren, W. A. van der Kaa, Zuydhoek en C^o. en A. Schmidlien.

Loffelijke vermelding D. Kappelhoff, B. W. van Laar, W. H. Langerveld, R. F. O. Spoor, A. Haak Jr., Jan Zuurdeeg en Zn., L. B. Paerl en Zn. en J. Wijdoogen.

MENGELINGEN.

AVONTUUR VAN EEN BRIGADIER DER AFRIKAANSCHE JAGERS IN ALGERIE.

Gedurende de jongste militaire operatien der Franschen op de grenzen van Marokko, had zich eene kleine Fransche verkennings-colonne, bestaande uit twee compagnien voetvolk en een escadron chasseurs d'Afrique, ver naar het Zuidwesten gewaagd, naar een heuvel met pistachenboschjes en ander klein houtgewas begroeid, welke verhevenheid men later bemerkte, dat zich 2 a 3 mijlen ver uitstrekte in den vorm van een halven cirkel en eindelijk in eene woeste, alleen met gloeijend zand bedekte vlakte uitliep. De hoofdcolonne der Franschen bleef aan den rand van het meer noordelijk gelegen dal staan.

De verkenningscolonne, welke geen vijand bespeurde, was juist voornemens om de heuvelkam verder langs te gaan, toen uit het Zuidwesten een vreesselijk geschreeuw vernomen werd en de vooruitgezondene chasseurs hals over kop terug kwamen stormen. Weldra bemerkte men de oorzaak van het geschreeuw en het overijld terugkomen der chasseurs: uit eene diepe kloof kwam eensklaps een groote ongeregelde troep Arabische ruiters en infanteristen (Laskars) te voorschijn; zij wierpen zich als een stormwind op de zwakke colonne, waarvan het voetvolk dadelijk een carré vormde en naar de heuvelkam terugtrok, terwijl de weinige ruiters, door den onverwachten aanval in verwarring gebragt, zich in een défilé moesten werpen, om het noordelijk uitgangspunt der heuvels te bereiken. Op het gecoupeerde terrein vielen de vijandelijke benden hunne tegenstanders met zulk eene woestheid aan, dat eene algemeene slagting onvermijdelijk was. Als bloeddorstige panters braken de zwarte Tuariks (Berbers, die tot het Islamimus waren overgegaan) door de gelederen der Fransche troepen, en wanneer zij hunne wapenen niet meer konden gebruiken, namen zij hunne tanden te baat, om hunne vijanden als wilde beesten te bijten. Bij dezen overhaasten terugtogt werd een brigadier der chasseurs, Cotte geheeten, door een aga het paard onder het lijf doodgeschoten. Niettegenstaande een getrokken yatagan boven zijne borst zweefde, stond hij op en ontving met de sabel een geduchten houw. Hij vatte den staart van een paard van een zijner hem voorbij rennende makkers en liet zich zoo door heg en steg een vrij groot eind voortslepen, om niet in handen zijner vervolgers te vallen, dewijl hij alsdan een zekeren dood te gemoet ging. De Arabieren wilden echter de prooi, waarop zij zeker gerekend hadden, zoo gemakkelijk niet laten varen en reden hem dus met allen spoed achterna; een hunner slingerde eene soort harpoen, aan een lang stevig touw bevestigd, naar den brigadier toe, met het noodlottig gevolg, dat de ijzeren haak diep in een der beenen van den ongelukkigen doordrong. Deze geduchte haak, aan het paard van den ruiter bevestigd, die den goed gelukten worp had bewerkstelligd, belette den chasseur om den staart van zijns makkers paard langer vast te houden, en noodzaakte hem, om na eenige oogenblikken de hoop op behoud, welke hij nog voedde, op te geven. Cotte viel dus in handen der Arabieren, die over deze vangst een wild vreugdengehuil uitstieten. De ruiter met den harpoen greep dadelijk den brigadier aan de stropdas, wendde zijn paard om en rende terug naar zijne legerplaats. Gedurende dezen overhaasten togt werd Cotte meêdoogenloos voortgeslingerd en nagenoeg gewurgd. Hij deed alle pogingen om op de beenen te komen, zakte echter ineen en moest zich als een ontzield ligchaam naast het hollende paard laten medeslepen.

Meer dan twintig minuten duurde deze togt. Zijn wraakgierige vijand drukte zijne vingers als ijzeren priemen in den hals van den ongelukkige; de doornen scheurden zijne kleederen in duizende stukken en reten op tallooze plaatsen zijne voeten open.

Eindelijk gunden zich de terug snellende ruiters eene korte rust, ten einde zich te verzamelen. Zij hadden reeds op de hoogte van den noordelijken heuvel de sterke Fransche colonne bemerkt. Cotte ontving een bemagtigd paard, welks teugels de Arabier vasthield. De vijanden bestegen de steilste heuvels, waar de laskars halt gemaakt hadden.

Gedurende dezen rid brak de zadelriem van het paard, hetwelk Cotte bereed; hij was te afgemat, om zich vast te kunnen houden en viel op den harden grond; zijn hoofd aldus op eene even onzachte als onverwachte wijze in aanraking met den steenachtigen bodem gekomen, bloedde verschrikkelijk. De Arabier gaf den Franschman een geduchten vuistslag, greep hem in den kraag en plaatste hem, terwijl zij verder reden, weder op het paard. Uit alle deelen van zijn ligchaam bloedende, hetgeen eene vreeselijke pijn veroorzaakte, vermeerderd nog door de hitte der brandende zon, bereikte de brigadier met zijne pijnigers de plek, waar de legerplaats der Arabieren was geweest. Hij scheurde de mouwen van zijn hemd af, om het bloed van zijn gelaat af te wisschen, en om zijn been, dat door den ijzeren haak stuk gereten was en krampachtig beefde, te verbinden. Men nam hem niet slechts deze lappen, maar ook zijne uniform af. Nu werd hij aan de infanteristen overgeleverd en moest, niettegenstaande zijne aan bewusteloosheid grenzende zwakheid, in hun midden te voet voortloopen. Zoodra hij zijn gang scheen te vertragen, wanneer zijne vermoeide voeten op den hobbeligen grond struikelden, ontving hij kolfstooten en werd met verwenschingen overladen, waarbij zich een Spaansche renegaat door verregaande onbeschoftheid en wreed gedrag boven alle anderen onderscheidde.

Des avonds bereikte de troep eene bron in een klein myrten- en pistachenbosch, waar men besloot den nacht door te brengen. Er werden boomtakken afgehouwen, in den grond gestoken en door het overdekken met burnussen, tot tenten ingerigt. De brigadier Cotte moest zonder dekking op den gloeijenden grond blijven liggen. Terwijl de laskars bij het bivouacvuur uitgestrekt, gedroogd vleesch gebruikten en hunnen dorst aan het koele water van een helder beekje leschten, werd den gevangene elke droppel geweigerd en zijne spijzen waren vloeken, die den Christenhond werden toegevoegd. Cotte legde eenige bladeren en vochtige aarde op zijne wonden, en sliep eindelijk van vermoeijenis en honger in. In het holste van den nacht werd hij gewekt door het akelig gehuil der hyena's en jakhalzen. De daauw, die in de kille nachten van Afrika rijkelijk valt, scheen hem door merg en been te dringen en deed hem van koude ineen krimpen, terwijl hij zich gedurende den dag gelukkig zoude geacht hebben, indien hij eenige droppels van dezen daauw met zijne gloeijende tong van den grond had kunnen opvangen.

Bij het krieken van den dag ging de togt verder. Cotte rilde van de koude, terwijl zijne wonden als een vuur gloeiden. Zijne ledematen waren schier verlamd en evenwel moest hij voorwaarts, zonder eenige andere lafenis te ontvangen, dan een paar struikjes wilde bessen, die hij onder weg durfde te plukken. Een der Arabieren nam hem zijn schoeisel af, hetwelk hem tot nu toe nog voor den gloed van den verschroeiden bodem eenigzins had gevrijwaard, en hem tegen de menigte doornen had beschut. Des avonds, toen men Sidi-Hachem, de legerplaats van den scheik Bu-Khalum, bereikte, waren zijne voeten vol blaren en druppelde er nog steeds eenig bloed uit de wonde aan zijn been.

Sidi-Hachem, kort bij de Dschebbel Baghi aan eene rij rotsen gelegen, was het uitgangspunt van den stam Djolli. De woningen in dit landschap waren meest allen in de rotsen uitgehouwen en hadden inderdaad het voorkomen van bergzwaluwen-nesten. In het naburige dal groeiden eenige dadel- en olieboomen, en in een kleinen tuin, die omsloten was door eene heg van stekelige opuntiën-cactussen, het bekende geliefde voedsel der kameelen, zag men maïs, meloenen en de anagallis caerulea. Twee door rietgras omringde natuurlijke beekjes besproeiden den grond ver in den omtrek en gaven ook de noodige groeikracht aan ranonkels, waterleliën en verschillende slingerplanten. Naauwelijks waren de laskars met hunnen gevangene daar ter plaatse aangekomen, of er stroomden uit de tenten, die de ambulante residentieplaats van den Scheik vormden, alsmede uit de woningen van Sidi-Hachem, vrouwen en Turkos bij honderden te voorschijn, omringden Cotte en spuwden hem woedend in het gelaat. Hier ondervond hij het toppunt van het ruwe fanatismus dezer kleine, magere en krombeenige menschen, die elken Christen als een doodsvijand beschouwen en het vermoorden van een hunner als eene groote schrede ter bereiking van het paradijs aammerken. Als woeste dieren trokken zij den ongelukkigen Franschman heren derwaarts en zouden hem zekerlijk gewurgd hebben, zoo niet op het oogenblik dat het gevaar het dreigendst was de scheik, van een kleinen togt terugkeerende, te midden eener op kameelen gezetene menigte Turkos op de plaats, waar men Cotte zoo deerlijk mishandelde, was aangekomen. Deze Scheik, leelijker nog dan de overige Arabische hoofden, die hij tot nu toe onder zijne oogen had gehad, was gekleed in een door langdurig dragen geheel vuil geworden hemd en zijn hoofd was bedekt met een tulband, die in geen beteren toestand verkeerde. Daarentegen leverde het paard, hetwelk hij bereed, een groot contrast met hem op, want het witte dier droeg een haar zadel van giraffenvel, met een fluweelen rand, met goud doorwerkt.

Hij begaf zich in zijne tent en gelastte, dat men den brigadier voor zoude brengen. Deze droeg zorgvuldig voor de oogen der roofgierige Arabi[illegible] verborgen, eene speeldoos bij zich; plotseling kwam bij hem de ged[illegible] op, dit voorwerp den Arabieren-hoofdman ten geschenke aan te bied[illegible] hem het gebruik er van mede te deelen. Naauwelijks hoorde de O[illegible] ling de vrolijke muziek der Marseillaise, of zijn bruin gelaat helder[illegible] en hij greep begeerig naar het verwonderlijke instrument, waarvan h[illegible] inrigting niet kon begrijpen. Terwijl hij en degenen, die hem omrin[illegible] met waar genot elken toon opvingen, die Cotte hen deed hooren, h[illegible] vermoeijenis van den ongelukkigen Franschman den hoogsten [illegible] bereikt. Het werd alles duister voor zijne oogen, en niet in staat langer op de been te houden, zeeg hij langzaam ineen en zonk op [illegible] grond neder. Zijn bewustzijn had hem begeven.

Toen hij weder tot zich zelven was gekomen, was het alles rondom duister en rustig en zijn geheele ligchaam beefde van koude. Hij [illegible] zich half op en stootte tegen een burnus aan, die over hem op twee [illegible]ken als tent was uitgespannen. Hieruit maakte hij op, dat hij zich [illegible] legerplaats bevond, waarin allen sliepen. De nu en dan gehoorde kreet [illegible] een kameel versterkte hem in die gedachte. Bij het zwakke licht der maa[illegible] speurde hij, dat de overige tenten alleen regts opgeslagen waren, en dat d[illegible] weg naar het oosten, in de rigting van Algiers, waarschijnlijk vrij [illegible] zijn. Hierdoor aangemoedigd vatte hij het plan op, om te vlugten [illegible] zijn volgend lot aan zijne goede fortuin over te geven.

Nadat hij geruimen tijd voorzigtig geluisterd en niet het minste ge[illegible] vernomen had, hulde hij zich in den burnus, stond zoo stil mog[illegible] op, en ofschoon zijn gewond been hem slechts met moeite het staan toeliet, sleepte hij zich evenwel met een van angst hoo[illegible] kloppend hart van zijne rustplaats voort en rigtte zijne ongewisse sch[illegible] naar de vlakte. Gelijk het zich wel laat begrijpen, spoedde Cotte zoo snel voort als het hem mogelijk was. De harde grond maakte het voortkomen gemakkelijker. Als hij vermoeijenis gevoelde, spoor[illegible] vrees voor de vijanden, die hem, zoodra zij zijne ontvlugting ge[illegible] hadden, zekerlijk terstond waren nagerend, hem steeds tot meer[illegible] spoed aan. Zoo ging hij verscheidene uren lang; bij elk geritsel, bij [illegible] minste gedruisch beving hem een hevige schrik, omdat hij telkens d[illegible] dat zijne vervolgers hem op het spoor waren. Gewoonlijk waren het v[illegible] of jakhalzen, die voorbij snelden.

Bij het aanbreken van den morgen bevond Cotte zich in eene woe[illegible] waar boom noch plant te bespeuren was, eene plaats dus, waar men [illegible] verbergen niet denken kon. De voorbijstuivende gibli, die vreese[illegible] woestijnwind, waardoor de zon bloedrood schijnt en wolken zand wo[illegible] voortgezweept, was welligt juist de oorzaak, waardoor hij niet opgem[illegible] werd, omdat diezelfde wind de sporen van zijne voetstappen geheel [illegible] wischte. Hij wierp zich tegen den grond, om den verstikkenden gloed [illegible] den wind te ontgaan, en liep nadat de vlaag voor een oogenblik vo[illegible] was, weder verder. De dorst verlamde zijne tong, terwijl de wanhoop nieuwe krachten verleende. Hij kaauwde eenige strohalmen, welk[illegible] wind naar hem toevoerde, en vreesde, dat dit wel zijn laatste vo[illegible] zoude zijn.

Des avonds bereikte hij eene kleine oase. Reeds van verre herkend[illegible] de weinige palm- en pistachenboomen, die daar te lande in den regel [illegible] den oever van bronnen groeijen, en zond zoodra hij dat gelukkig p[illegible] gronds bereikt had, een vurig dankgebed ten Hemel op, welligt het e[illegible] Christelijk bidden in den omtrek. Nadat hij zijne dorstige lippen ge[illegible] en eenige vruchten geplukt had, sliep hij weder gerust in. Toen hij [illegible] volgenden morgen ontwaakte, om op nieuw versterkt, zijn moeijelijken [illegible] te hervatten, bespeurde hij in de rigting van het Zuiden eene steeds nader[illegible] stofwolk, waaruit eindelijk de gestalte te voorschijn kwam van een ruiter op [illegible] kameel gezeten. De brigadier dook achter eenige struiken weg, en liet [illegible] ruiter gerust naderen.

Tot zijne onuitsprekelijke vreugde herkende hij in den naderende [illegible] Turco van de Fransche armee in Algerie, die gewoonlijk op de gevaa[illegible]ste punten worden gesteld en even getrouw onder de nieuwe vaan[illegible] dienen, als hunne landslieden met duivelschen haat bezield zijn jegen[illegible] wat Christen is.

De brigadier kon dus een vreugdekreet niet onderdrukken, toen hij zag [illegible] hem naderde; juichend kwam hij uit zijne schuilplaats te voorschijn en [illegible] ook door den Turco oogenblikkelijk herkend. Deze was als ordonnans uitge[illegible]den, en ging naar de nog dertig mijlen verder liggende Fransche legerp[illegible] bij de boschrijke heuvelen van Sighem; hij liet zijn kameel drinken [illegible] nam daarop den vermoeiden en verwonden brigadier op zijn voertuig m[illegible] Gelukkig bereikten zij 's avonds laat de legerplaats, waar Cotte, dien [illegible] reeds als verloren beschouwde, met luid gejuich werd begroet.

SCHAAKSPEL.

OPGAAF N°. 687.

Wit begint en geeft op den 4den zet mat.

ZWART.

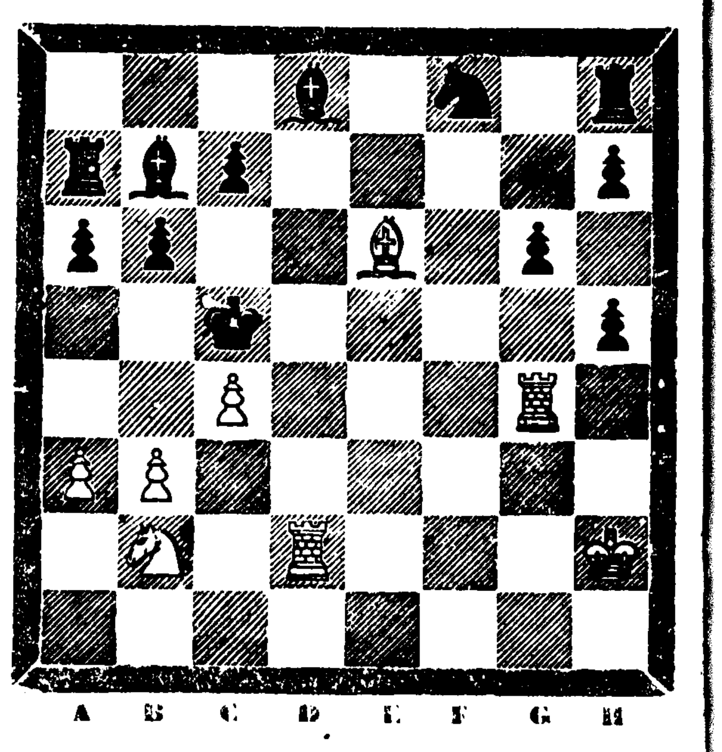

A B C D E F G H

PROBLEMA'S.

1. Wit. Kon. C 1, Kgin C 8, Kast. E 2, Rheer B 6, Paard A [illegible]
Pions D 2, F 7, H 3.
Zwart. Kon. D 5, Kast. H 5, 8, Rheer F 8, Pions A 2, 5, D [illegible]
E 6, H 4.
Wit geeft op den 4den zet mat.

2. Wit. Kon. H 1, Kgin D 4, Kast. F 1, G 1, Paarden D 2, E [illegible]
Pions A 2, B 3, C 6, D 5, F 3, H 2.
Zwart. Kon. H 8, Kgin F 4, Kast. E 7, 8, Rheer F 5, Paard C [illegible]
Pions A 6, B 5, C 7, D 6, F 6, H 6.
Wit geeft op den 4den zet mat.

OPLOSSING VAN N°. 686.

1. Wit.	F 6 op A 1 †	Zwart.	A 2 op A 1
2.	D 5 „ B 4		B 1 „ A 2
3.	B 4 „ C 2 † en mat (met variatie).		

OPLOSSING DER PROBLEMA'S.

1. Wit. A 1 op H 1, F 2 op F 5, H 5 op G 3.
2. Wit. B 3 op D 4, F 1 op F 5, H 5 op D 1, F 5 op E 4.

Wij hebben goede oplossingen van de Opgaaf ontvangen van het Schaakgezelschap *Schaakliefhebbers* te Monnickendam, het Schaakgenootschap *Morphy* te Heukelum, het Genootschap *Et nos Poma natamus* te Zalt-Bommel, het Schaakgenootschap *Overwinning kroont den Strijd* te Wijnaldum, en van de PH. G. S. en J. D. B. te Dordrecht, L. J. v. L. te Akkrum, P. A. H. te Rijp, F. H. F. alhier.

AMSTERDAM BIJ GEBR. DIEDERICHS. — GEDRUKT BIJ C. A. SPIN & ZOON.